PROMIN

ПРОМІНЬ

РІК VI ЛИСТОПАД — NOVEMBER, 1965 ЧИСЛО 11

Authorized as Second Class Mail by the Post Office Department, Ottawa, and for Payment of Postage in Cash.

ПРОМІНЬ

РІК VI
Ч. 11

ЛИСТОПАД, 1965
Виходить раз у місяць

Видає

Союз Українок Канади

Редагує Редакційна Колегія

Наталя Когуська — редакторка, Анна Токарик — голова Союзу, Ольга Войценко, Савеля Стечишин, Тоня Горохович, др. Ганна Янішевська, Оленка Негрич.

Передплату висилати на адресу:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B., Winnipeg 4, Man.

PROMIN

NOVEMBER, 1965 VOL. VI
Monthly Publication No. 11

Published by

Ukrainian Women's Ass'n of Canada

Edited by Editorial Committee

Natalia Kohuska, Editor

Subscription in Canada $3.50
Subscription in other countries 4.00
Single copy ..... .40

Address:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B., Winnipeg 4, Man.

На обкладинці — Письменниця Ольга Кобилянська за письмовим столом.

Редакція застерігає собі право скорочувати дописи. Дописи, які поміщуються в інших часописах, редакція містити не обіцює — уникаємо повторювання.

Не поміщені рукописи редакція не звертає, хіба за спеціяльним, згори зазначенним застереженням.

В ЦІМ ЧИСЛІ:

З приводу відбутого Конгресу 1
О. В. — З конвенції КЖП Клюбу 2
Іріяда Тарнавецька — Професор Н. Полонська-Василенко — науковець і людина 3
К. С. — Дім поетки Е. Полін — домом культури 4
Д-р Н. Полонська-Василенко — Жінки княжої доби 5
Юлія Никіфорук — До світлих сторінок історії Союзу 7
Наталка Фарина — Зразок праці молодшого СУМК 10
Олександра Костюк — Олександер Антонович Кошиць 11
Д-р Ганна Янішевська — Ідемо вперед 14
Canada Ethnic Press and One of its Founders 15
Promin — Its Tasks and Goals 15
К. С. Канадійський пенсійний плян 17
Куточок здоров'я 18
Сердечна приязнь 19
Христя Алчевська — „Внутрішня краса" 19
О. Кобилянська — Лист до Христі Алчевської 20
" " — Моїй Меві 20
Відділ для дітей 22
М. В. — Вшанування заслуженої членкині 24
Річні звіти відділів 26
Громадська і родинна хроніка 28
Домашнє господарство 32

НОВІ НАДІСЛАНІ КНИЖКИ

Ганна Черінь — **Їдьмо зі мною!** Це збірка цікавих репортажів з подорожі. Видавництво Юліяна Середяка, обкладинка Бориса Крюкова. Буйнос-Айрес, Аргентина. Стор. 235.

Тарас Шевченко — **Микита Гайдай.** Уривок із драми. Переклав з російської мови на українську М. І. Мандрика. Видавнича Спілка Тризуб, Вінніпег, 1965 р.

Генрі Лонгфело — **Пісня про Гаявату.** Переклад Оксани Соловей. Слово про автора „Пісня про Гаявату" — Катерина Филипович. Видавнича Спілка Тризуб, Вінніпег, Канада, 1965 р.

Василь Барка — **Вершник неба.** Збірка есеїв. Мистецьке оформлення С. Кіндзерського-Пастухова. Видавництво „Наша Батьківщина" Нью Йорк, 1965 рік.

Дмитро Соловей — **Василенко, Мілюков і самостійність України** в 1918 р. Спроба характеристики з нагоди 45-річчя від часу проголошення третього й четвертого універсалів Центральної Ради. Бібліотека „Нового Літопису", Вінніпег, 1965 рік.

Діяння Всеукраїнського Православного Церковного Собору в м. Києві 14-30 жовтня н. с. 1921 р. І. Канони Української Автокефальної Православної Церкви. ІІ. Ухвали Собору в окремих питаннях життя Української Церкви. Головні засади Української Автокефальної Православної Церкви. Українське Православне Братство імені Митрополита Липківського. Новий Ульм. На чужині. 1965 р.

Корисна праця д-ра А. Жуковського для української справи. На правах рукопису — уложив Л. Бачинський. Український Музей-архів. Клівленд, 1965 р. США.

A Book of Recepes Ukrainian Traditional and Modern Favorites. Published by the Lesia Ukrainka Branch of Ukrainian Women's Association of Canada. Vancouver, B. C. 1965.

Дмитро Соловей — **Заселювання міст України колонізаторами.** Детройт, 1964.

Шкільні програми українських шкіл та курсів українознавства. Українська Православна Церква в Канаді. Рада Української Школи Східної Канади. Торонто. 1965 р.

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada.

ПРОМІНЬ

РІК VI ЛИСТОПАД, 1965 Ч. 11

З приводу відбутого Конґресу

Можна б Конґрес Українців Канади, що відбувся у Вінніпезі в днях 9, 10 і 11-го жовтня ц. р., розглядати в багатьох його аспектах, та факт є, що одним з його найбільших плюсів є те, що Конґрес в цілому виявив себе гідно у світлі історичної події — свого чверть сторіччя.

З приводу ювілейного року Комітету Українців Канади, установи, яка згуртувала біля себе центральні організації в один репрезентативний центр, установи, в якій ми з певними ідеологічними напрямними могли знаходити спільну мову, установи, яка скріпила наші розпорошені сили та надала більшої поваги українському питанню у вільному світі, хочеться дивитися з більшими сподіваннями в наше майбутнє.

Адже всім нам залежить на тім, щоб ми могли не тільки продовжувати нашу працю об'єднаними силами, щоб ми, в нашім репрезентативнім центрі і зо становища наших організацій, могли надалі служити українській справі, але й щоб ми також відкривали нові, непротоптані до себе стежки та й ними виходили на ширші дороги.

Повертаючись до самого Конґресу, він відбувався у взірцевім порядку своєї програми, визначеної не лише президією Комітету, чи президіяльним столом, але головно його численними учасниками, яких було поверх 600 осіб, що заповнювали залю.

Крім загальних сесій, на яких були виголошені такі доповіді як „Нарід і Церква", „За соборну думку українців у діяспорі й Україні", „Український Світовий Конґрес" і „Українська визвольна справа", в окремий час засідало 15 ріжних комісій. А все таки найцікавішою частиною Конґресу була сесія вільних голосів учасників. Каже народня пословиця, що „Голос народа, голос Бога". І цікаво було прислухатися до того голосу, що думає народ — рядове суспільство, чим живе, що його турбує, які його проблеми?

І не ідеологічні принципи журять його, не політика, але стимулом до вияву голосно своєї думки є таки повсякденні пекучі питання нашого завтра, а враз з ним питання, як зберегти у всій своїй чистоті українське життя. Центром того питання є українська мова серед молодшого покоління. Питання рідномовного шкільництва, його можливостей в центрі спільних дій, церкви, культ рідномовних релігійних обрядів, плекання української мови...

Ціла велика заля заповнена учасниками жила і дихала цими питаннями. Це слово випливало від рядових представників зорганізованого суспільства, з нутра душі самого народу, який шукає відповіді на своє, по нашій думці, найбільше і найважливіше питання — питання нашого життя, його майбутнього.

Україна, цілий український народ потребує сильного суспільства, потребує молодих, із здоровим світоглядом ідейних громадян у вільному світі, які могли б заступати інтереси свого народу, його державні стремління. Тому не вільно нам розгублюватися по чужих дорогах. Є в нас ще багато тих „непротоптаних до себе стежок" а одною з них є брак централізації Рідномовного Шкільництва. Воно перед нами.

Конґресом 25-ліття українці в Канаді відкрили нові сторінки своєї історії і дай Боже, щоб вони заповнились цінним змістом, щоб оправдали ті сподівання, що їх з таким теплом гарячого серця висловлювали числені рядовики — учасники Ювілейного Конґресу Українців Канади.

ВАЖЛИВЕ ПОВІДОМЛЕННЯ

Повідомляємо наших читачів, що від 1-го січня 1966 року, ми примушені піднести ціну на передплату „Променя" з $3.50 на $4.00 в Канаді, а $4.50 поза границю Канади.

До цього змушують нас обставини, а головно кошта видання. Через останніх кілька років журнал мав недобір і, коли б не те, що відділи та одиниці піддержували його пожертвами, ми були б не могли його видавати. Тих 50 центів для кожної передплатниці не зробить великої різниці, а для журнала це велика поміч.

Однак даємо нагоду всім нашим передплатницям до кінця м. грудня ц. р. вплатити свою передплату наперед на рік, або й більше по старій ціні $3.50. З днем 1-го січня 1966 року річна передплата буде виносити $4.00 на рік.

ВИДАВНИЦТВО і АДМІНІСТРАЦІЯ

З Конвенції Канадійського Жіночого Пресового Клюбу в Монтреалі

Під час чайку в готелі Шато Фронтенак у місті Квебеку. Шарльот Віттон розважає учасниць своїми розповіддями (сидить перша зправа). Поруч неї стоїть Ольга Войценко.

23-тя з черги конвенція Канадійського Жіночого Пресового Клюбу (Canadian Women's Press Club) відбулася в готелі Квін Елізабет у Монтреалі в днях 11—14-го червня ц. р. (Конвенції цієї організації відбуваються що три роки).

Монтреальський відділ Клюбу, в ролі господарів з'їзду, які були відповідальні за програму, підготовив її вичерпуючо рядом промов, дискусій, семінарів, все це у сфері зацікавлень і праць працівників пера. Різні прийняття й розвагові імпрези прекрасно рівноважили й перетикали більш виснажливі „робочі" сесії. А завершенням монтреальського з'їзду була післяконвенційна поїздка до столиці Квебеку й місцевости північного берега Ріки Св. Лаврентія, як Сет-Іль (Севен Айлендс), Бей Комо, що є місцем будови нових величезних „електровень" Манік 2 і Манік 5 у провінції Квебеку, Арвайди і Шікутимі. Прогулька тривала від 15-го до 19-го червня. Для цієї тури були замовлені спеціяльні літаки, які перевозили учасниць з місця на місце.

Лефт-Ґовернор П. Комтуа вітає новообрану голову К.Ж.П.К. Еву Флетчер під час прийняття в його палаті в м. Квебеку. Поруч стоїть уступивша голова Сімон Дейнов.

Крім фахових у журналістиці доповідачів, на конвенції промовляли: Джан Фішер з Комісії Століття Канади, Прем'єр Жін Лесаж, Чарлс Линч з Оттави, який щойно вернувся з довшого побуту в Червоному Китаєві і мав свій перший публічний виступ на одній із сесій конвенції. Крім цього учасниці мали можливість оглянути острів Св. Єлени, де йде інтенсивна підготовка до Світової Вистави, що має там відбутись в 1967 р. Острів і будинки в стадії будови ми огядали з палубів корабля „Ла Маделон 11", де рівночасно була приготовлена гостина для учасниць конвенції.

Головну управу Клюбу, на наступних три роки, пересено до Вінніпеґу. Її очолила пані Елва Флетчер, співредакторка журнала „Контрі Ґайд". Ольга Войценко зайняла пост головної касієрки. З'їзд рішив відбути наступний черговий з'їзд у Ванкувері, Б.К. у 1968 році.

О.В.

Відбулась конференція

Заповіджена Союзом Українок Канади Конференція відбулась у Вінніпезі в передодень Конґресу Українців Канади, в пятницю по обіді 8-го жовтня, в залі під церквою св. Михаїла. Відбувались там наради й інших складових організацій СУС. Жіноче т-во ім. О. Кобилянської приготовило обід для учасників конференції. Нарадами керувала голова Союзу Українок Канади, пані Анна Токарик.

Висліди нарад були вдоволяючими, тому що була можливість засягнути ширше думок провідних членок Союзу, які прибули на наради. Обговорено справу 40-ліття Союзу Українок Канади, проєкт ювілейного з'їзду і місце, де він має відбутись, дата з'їзду і т. п.

Обговорено давніший проєкт Союзу для Сторіччя Канади (лишається без додатків за рішенням з'їзду в Торонто), Курси української мови для дорослих, курси садівничок і способі його переведення, дискутовано фінансовий стан журнала.

По цих нарадах відбулась спільна конференція всіх складових організацій СУС.

Професор Н. Полонська-Василенко – науковець і людина

В 1964 році минуло 80 років з дня народження проф. д-ра Н. Полонської-Василенко. 80 років життя, а скільки ж то вже років наукової творчости цієї видатної українки, що цілий свій вік живе й трудиться для української науки?

Н. Полонська-Василенко народилася 12 лютого 1884 року в місті Харкові. Студії закінчила в Києві як історик; викладала як професор в київських високих школах. Крім того, з 1925 по 1930 рік працювала в Київському Архіві Старих Документів, а від 1941 по 1943 рік була директором цього ж Архіву. В роках 1924-34 була науковим співробітником Української Академії Наук.

В наслідок другої світової війни складаються обставини, що позбавляють її рідного дому й виправляють на дорогу скитань — шукати притулку на чужині. І так від 1943 року проф. Полонська перебуває на еміґрації, де й далі найважливіше її життєве завдання — наукова творчість. Вона є членом УВАН, НТШ та Інтернаціональної Академії Наук в Парижі, як також належить до професорського складу Українського Вільного Університету. В УВУ, побіч наукової праці, продовжує свою педагогічну діяльність, а після смерти сл. п. проф. П. Зайцева, перебрала на себе обов'язки декана Філософічного факультету.

За час довголітньої наукової творчости з-під пера нашої вченої появилося ряд цінних наукових праць та статей з обсягу історії України. Деякі головніші з них це:*

„Присхождение, источники и состав „Русской Правды" (1910).

„Городское сельское насиление древней Руси" (1910).

„К вопросу о християнстве на Руси до Владимира" (1917).

„З історії останніх часів Запоріжжя" (1926)

„Південна Україна" (на підставі невиданого огляду) (1929).

„Перші кроки єврейської кольонізації Південної України" (1929).

„Посилення колоніяльного наступу царизму на Україну в другій половині 18 ст."

„Приєднання Правобережної України до Росії" (1940).

„Ідея II-го Риму в 18-19 ст." (1951).

З новіших праць проф. Полонської-Василенко на окрему увагу заслуговують:

Д-р Наталія Полонська-Василенко

„Посилення Південної України в 1750-75 рр." (1955).

„Українська Академія Наук", 1918-30 (нарис історії) (1955) та дві капітальні праці, якими вона відзначила своє 80-річчя:

„Україна-Русь і Західна Европа" (англ. мовою).

„Дві концепції України".

„Курс історії України" й „Запоріжжя 18 ст. та його спадщина" (2 томи). Крім вищезгаданих праць, останнім часом проф. Полонська помістила ряд статей з різних журналів і наукових збірникаш, з яких дуже цінною є стаття: „Південна Україна після зруйнування „Січі" (Наук. Зап. УВУ ч. 7).

Не дивлячись на те, що вже наша сеньйорка ввійшла в своє 9-те десятиліття, проф. Полонська все ще горить непереможним бажанням бути корисною своєму народові, зокрема молодому поколінню. З таким бажанням цього року вона прибула на літній семестр в УВУ, де я мала змогу її ближче пізнати не тільки як науковця і професора, але як людину.

Проф. Полонська надзвичайно мила й привітна жінка з великим зрозумінням в серці для кожного. Старша віком, а завжди молода духом та повна творчої енергії. Людина широко інтелектуального маштабу й великого досвіду. Вона не є „науковою машиною" й коли викладає переживає все, як людина. Своїми викладами вона може захопити й зворушити до глибини, задержуючи при цьому рівновагу духа. Проф. Полонська викладає історію України,

*) Повні бібліографічні позиції подані в інших працях.

насвітлюючи її в тісному зв'язку України з заходом, і порушуючи численні проблеми, які досі мало, або зовсім ще не висвітлені. Як професор, вона вміє передати не тільки знання, але разом з тим і любов до того знання, та викликати велике зацікавлення українськими проблемами серед тих, які ніколи й не бачили України. Студенти відчувають в ній немов уособлення отієї Великої Матері — Української Науки, за що їй не одноразово дякують. А проф. Полонська зворушена до сліз подяками та виявом симпатій, завжди радіє, що хоч вже і на схилі віку, а ще може бути корисною для української студіюючої молоді.

Але проф. Полонська не тільки своїми викладами полонила всіх, але не менше і своєю культурною делікатністю вдачі та чаруючою особистістю. Дуже симпатична й у кожному моменті готова допомогти кожному. Вона має надзвичайно милий погляд і приємний усміх, що чародійно-заспокійливо діє на студентів під час екзаменів.

В пам'яті моїй назавжди залишаться оті літні дні, коли я приїхавши до Мюнхену продовжувати свої студії, мала змогу ближче пізнати сеньйорку нашої науки. В моїй пам'яті ніколи не затреться ота визначна жіноча постать, що належить до людей, яких імена тривкими літерами вписуються в історію культури й науки народу — завжди мила, добра, завжди з усміхненим обличчям і чудовими голубими очима наша улюблена вчителька — професор Наталія Полонська-Василенко.

Іраїда Тарнавецька.

ДІМ ПОЕТКИ Е. ПОЛІН — ДОМОМ КУЛЬТУРИ

(Канадійська Сцена) — На резервації індіян Шести Племен поблизу Брентфорду в Онтаріо давній колоніяльний дім став музеєм і домом культури та народньої творчости індіян ірокуа. Той просторий, білий дім збудував ще 1853 року могіканський ватажок Джордж Генрі Мартін Джансон як весільний дарунок для своєї жінки-англійки Сузанни Говелс. Поетка Емілі Полін Джансон народилася 1861 року і виростала в цьому вікторіянському домі, який був центром товариського й інтелектуального життя Долини Ґренд Рівер.

Молодий індіянський ватажок, який збудував цей дім, був незвичайною людиною. Нащадок благородної могіканської родини, яка виводила свій рід ще з часів, коли Деґанавіда й Гаявата утворили об'єднання ірокуа 50 років до прибуття Колюмба. Той ватажок засвоїв собі культуру білої людини і її вчення свідомо й наполегливо. Він так віддано й безкорисливо служив справі поступу свого племени, що його власна родина після його смерти 1884 року не могла дозволити собі на такий великий дім і мусіла переселитися на меншу квартиру в Брентфорді. Тому що дім весь час був порожній, його конструкція не порушена й досі. Торонтонський архітект Б. Напієр Сімпсон вважає його „найкращим зразком колоніяльного будівництва в цілій Канаді". Саме цей архітектор належить до Товариства Архітектурного Консервування, яке дало свій вклад у реставрування будинку „Чіфсвуд".

Цей проєкт розпочато здійснювати у зв'язку з відновленим зацікавленням творчістю Полін Джансон, що виникло приблизно в столітні роковини з дня народження. Тоді видано спеціяльну поштову марку — першу в Канаді на честь жінки, канадійсько-індіянської поетки. Пропам'ятна таблиця з відповідним написом відзначає її місце народження як національну історичну пам'ятку, а крім того вийшов друком спеціяльний том її „Ванкуверських леґенд". Полін Джансон не здобула великих грошей за свої писання; її головні прибутки походили з публічних виступів: читання і рецитування своїх поезій. Вона 15 разів проїхала через усю Канаду, приносячи з собою подих романтичного чару і широкого світу до сотень ізольованих осель. У Ванкувері, де вона померла, і в Брентфорді, де вона народилася, є її пам'ятники. Але найлюбішим її серцю напевно був би її відновлений родинний дім, який умебльовано так, як він був за її щасливого дитинства, і перетворено його в осередок давньої культури і леґенд народу її батька.

ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНОК КАНАДИ СВЯТКУВАЛА СВОЄ 35-РІЧЧЯ

В днях 6. 7 і 8-го жовтня відбувавсь у Вінніпезі крайовий з'їзд ОУК. Ділові частини з'їзду завершував святочний бенкет, на якім промовляли сенатор Павло Юзик та мистець Лев Молодожанин.

Головою організації на наступну каденцію поновно вибрано пані Стефанію Савчук. Осідок центральної управи ОУК залишається в Торонто.

Д-р Н. Полонська-Василенко

Жінки княжої доби

(Продовження з ч. 10-го)

Манастирські стіни сховали багато горя. Часто закінчували в манастирях своє нещасливе життя і „пущені" — розлучені княгині, і вдови. Винятково трагічно описує літопис, як княгині-удови, під час похорону чоловіка, постригалися в черниці.

Серед таких нещасливих дружин зупинимося на долі княгині Ольги Юріївни, яка виходить за межі звичайного шаблону. Вона була донькою Юрія Довгорукого, молодшого сина Володимира Мономаха. Мати її була половчанка, донька хана половецького Аепи. Юрій людина амбітна, підступна, жорстока, вів вперту боротьбу з Ізяславом II, своїм небожем, за київський великокнязівський престол. Обидва князі складали союзи з різними князями та сусідними володарями, не маючи досить сил для остаточної перемоги. Юрій Довгорукий зокрема потребував допомоги Володимирка Галицького, сильного і могутнього князя. Союз з ним скріпив шлюб сина Володимирка Ярослава Осмомисла та доньки Юрія, Ольги, це сталося в 1150 році. Не поталанило Ользі в Галичі; можливо, вона дістала в спадщину від батька його вдачу, що не притягувала до нього серця; в Києві, він користався загальною ненавистю, тоді як суперника його Ізяслава II дуже любили. Тому так тяжко бувало Юрієві оволодіти Києвом, і ще тяжче довгий час затриматися в ньому. До цього треба додати й різницю віку: була Ольга старша за чоловіка. Мали вони трьох доньок — одна з них Евфросін'я була одружилася з Ігорем Новгород-Сіверським, героєм „Слова о полку Ігореве"; мали й сина Володимира. Шлюб був невдалий, і Ольга не один раз тікала з Галича, а року 1172 остаточно розлучена з Ярославом, прийняла черництво з іменем Евфросін'ї — іменем доньки своєї. Року 1191 померла вона.

Проте образ доньки Ольги, Евфросін'ї залишився вікам овіяний ясним світом, як образ зразкової дружини. „Слово о полку Ігореве" дало поетичний образ цієї княгині — „Ярославни" що плаче на стіні міста, чекаючи на повернення чоловіка з походу на половців. Цей „плач Ярославни" одне з найкращих місць цього славетного твору. Образ Ярославни давав надхнення мистцям, поетам, в тому числі Шевченкові, малярам він буде вічний і ясна постать дружини, що плаче за своїм „ладом" має право на одне з перших місць в епосі всіх народів.

До цього часу ми зупинилися лише на жінках княжого походження. Цілком ясно, не обмежувалися ними видатні жінки княжої доби, але літопис мало приділяючи уваги і князівнам, не згадує зовсім звичайних смертних, що належали до боярських, купецьких, смердіх родин. Треба було б мати щось видатне, щоб літопис згадав і таких жінок. Перш за все — згадує він кілька випадків шлюбів князів з некнязівнами. Так року 1122 Мстислав I Великий, після смерти Христини королівни шведської, одружився з донькою новгородського посадника, Дмитра Завидича, ще коли сам був князем Новгородським. Донька від цього шлюбу була Евфросін'я, короліва угорська, яка багато допомагала Україні; про неї буде мова далі.

Року 1136 Святослав Чернігівський одружився з Катериною, донькою новгородського посадника Петрили: від їх шлюбу походив Ігор князь Новгород-Сіверський, герой „Слова о полку Ігореве".

Серед імен жінок не князівського походження притягає до себе увагу своєю винятково трагічною долею, овіяної таємничістю, Настас'я з роду Чагрових. Доля її тісно сплітається з згаданою вище Ольгою, жінкою Ярослава Осмомисла. Коли в 1160-х роках вона покинула Галич, Ярослав ввів до княжого палацу Настас'ю і вимагав від бояр пошани до неї, як до княгині. Це викликало страшне обурення бояр. Вони вимагали від князя повернення Ольги і примирення з нею. Хто була ця Настас'я не відомо; є данні, що вона походила з старого боярського, а може й князівського роду. У всякому разі, тяжко припустити, що керувалися бояри лише моральними постулятами, очевидно були тут і інші чинники, і перш за все особа самої Настас'ї, її особиста поведінка, яка робила її небезпечною для бояр. Якщо взяти до уваги відношення її до одного з видатніших князів княжої доби — Ярослава Осмомисла — треба припустити, що тут мали ми до діла не зо звичайним романом, і це свідчить, що то була жінка не буденна. Ненависть бояр до неї не знала меж; набула такої гостроти, що група бояр оголосила її „чарівницею", вирвали силою з палацу, не зважаючи на всі зусилля Ярослава врятувати її, і спалили на кострі року 1172. Така страшна доля Настас'ї пояснюється тільки її властивими рисами, не дурно ж бояри вва-

жали її „чарівницею", значить — мала вона якісь чари. Ярослав Осмомисл, могутній князь, який вже був одним з міцніших на Україні. Це ж про нього казав автор „Слова о полку Ігореве": що він „високо седиши на своєм златокованнім столі, подпер гори Угорськиї своїми желізними полки, заступив королеви путь, затворив Дунаю ворота, меча бремени чрез облаки, суди рядя до Дуная. Грози твої по земли текуть, отворяеши Києву врата". Так високо стояв престиж цього князя на Україні. І він скорився перед боярами і на вимогу бояр в останній раз прийняв Ольгу. Але удруге вимушений шлюб не був міцний, і року 1172 вона постриглася черницею.

Від обох жінок мав Ярослав по сину: від Ольги Володимира, від Настас'ї Олега. Поступився Ярослав перед вимогами бояр, але не вирвав сина Настас'і з свого серця. Вмираючи поділив він державу між двома синами: Володимиром, сином Ольги та Олегом Настас'їчем і взяв присягу бояр, що вони виконають його волю. Проте негайно після смерти Ярослава зламали слово бояри й вигнали Олега. Володимир не приніс слави Галицькому князівству; з ним припинився рід Ростиславичів, що понад 100 років княжив в Галичині.

Силуетки українських жінок, що стали ланками в тому ланцюгу, що тягнеться від Великої Княгині Ольги, за княжу добу замикає теж маєстатичний образ княгині Ганни Романової, дружини великого князя Романа і матері короля Данила і князя волинського Василька. Не блідою тін'ю промайнула вона на пожовклих сторінках українського Волинського літопису, а заповнила своєю енергійною, самовідданою діяльністю понад 10 років найбільш трагічної доби історії України. Права її на увагу дослідника безперечні, не лише тому, що вона була дружиною і матірю двох найвидатніших князів XII-XIII віків, але й тому, що вона сама являла собою видатну особу.

Роман Мстиславич (1160-1205) об'єднав під своєю владою більшу частину України, поєднав Волинське князівство з Галицьким і оволодів Києвом. Він нагадав половцям часи грізної слави Володимира Мономаха, наніс поразку ятвягам; зберіглася приповідка на Волині: „Романе, Романе, не добре живеши — Литвою ореши". Зберіглася й інша приповідка, яка ніби то належала Романові: „не подавивши бджил меду не їсти". Всі ті приповідки малюють Романа, як чоловіка твердої, суворої вдачі. Роман походив з династії улюблених на Волині князів, Мстиславичів, яких завжди підтримувало волинське боярство. Підтримувало воно й Романа. Навпаки, коли Роман виявив прагнення оволодіти Галицьким князівством, він зустрів там рішучу опозицію з боку заможного боярства, яке звикло до сваволі. В Галицькому князівстві встановився порядок відмінний щодо інших князівств: на гірських схилах було багато боярських садиб, які нагадували замки західньоєвропейських феодалів, княжбояри мали свої дружини, і були мало залежні від князя. Навіть такий могутній князь, як Ярослав Осмомисл примушений був рахуватися з вимогами бояр. Поява князя Романа, чоловіка твердої вдачі, викликала незадоволення бояр Галицьких, які робили йому опозицію. Навпаки, він мав підтримку з боку міщан. Я зупиняюся на цих фактах тому, що вони допоможуть уявити деякі обставини дальших подій і ролі княгині Ганни.

Роман був одружений з Предславою, донькою Рюрика, князя Овруцького, що згодом став великим князем Київським. Ми нічого не знаємо про цю першу жінку Романа: ні року одруження, ні причин розлуки в 1196 році. Блідою тіню промайнула вона по сторінках літопису, і лише трагічна доля її виділяє з ряду інших княгинь: в боротьбі з тестем, Рюриком, Роман в 1202 році примусив постригтися в ченці і тестя, і його жінку Ганну і доньку, свою „пущену" дружину Предславу. Тоді місце Предслави вже заняла Ганна.

Ми не знаємо, коли з'явилася Ганна на життєвому шляху суворого князя, не знаємо походження її. М. Баумгартен один з ліпших знавців генеалогії князів-рюриковичів, вважає, що вона родичка Візантійського цісаря Ангела[3]); Гоцинський літопис, який використав В. Татищев, писав, що вона була сестрою угорського короля Андрія. Волинський літопис, в частині записаний боярином Вячеславом Товстим, що стояв близько до Романа, називає її „ятров'ю" — братовою короля Андрія та Лешка Краківського. С. Томашівський[4]) та І. Холмський вважали, що походження її „невідомо"[5]). В. Пашуто вважає, що вона походила з кола волинських бояр,[6]) (і ця думка на наш погляд найбільш переконлива[7]). (Докінчення буде)

3. N. de Baumgarten Genealogies et Marta gas ocetendaux de rurt ki des rasses, Roma 1927, crop. 15.
4. Історія України, видання УВУ, Мюнхен 1948, стор. 83.
5. Історія України, Мюнхен, 1949, стор. 74.
6. Очерки по история Галицько-Волинської земли, Акад. Наук СССР. 1950, стор. 194.
7. Н. Полонська-Василенко. Княгиня Романовая Ганна. Визвольний Шлях, Лондон 1955 г. III. стор. 57.

До світлих сторінок історії Союзу

За президіяльним столом на головнім з'їзді Союзу в Торонто 1965 р. Зліва направо — Юлія Никифорук, Таїсія Бевш, Марія Мадюк, Леонія Слюзар, Орися Сушко, перед мікрофоном голова Союзу Українок Канади Анна Токарик, поруч неї сидить Соня Стратійчук, Софія Василишин, Марія Ткачук і Теодора Гаврисишин.

(РЕПОРТАЖ З'ЇЗДУ)

Головний домініяльний з'їзд Союзу Українок Канади відбувався в залі Катедри св. Володимира в Торонто в днях 9, 10 і 11-го липня, 1965 року.

Це був один з найуспішніших з'їздів нашої організації, як в програмі з'їзду, то так і в численній репрезентації членства по відділах. На з'їзді було зареґістрованих 63 офіційних делеґаток — відпоручниць відділів і 82 гостей. З'їхались вони всі з різних частин Канади, починаючи з Бр.-Колумбії від Ванкуверу і по черзі Альберти, Саскачевану, Манітоби, Онтеріо і Квебеку. Стрінулись тут давні друзі, знайомились із собою нові членки, закріплюючи дружні відносини.

Перша сесія відбулась в пятницю вечером в годині 8:30. Офіціяльно відкрила з'їзд голова Союзу Українок Канади, пані Анна Токарик, привітавши учасників та з'ясувавши завдання й програму з'їзду.

Дальшу програму попередила молитва, яку провів Всеч. Прот. Дмитро Фотій, склавши рівночасно привітання з'їздові та побажавши доброго успіху в нарадах. По цім вшановано померших членок організації.

Після вибору президії з'їзду та інших комісій — резолюційної й номінаційної, голова голова Союзу, пані А. Токарик представила пань — Орисю Сушко — кор. секретарку, Юлію Никіфорук — рек. секретарку та Галю Липка — касієрку, висловлюючи їм публічне признання за їх посвяту при праці в центральній управі.

Слідували привіти голов провінціяльних екзекутив Союзу — на Британ Колумбію П. Клюкевич, на Альберту — П. Сліпчук, Саскачеван — Соня Стратійчук, Манітоба — Теодора Гаврисишин, Східна Канада — Таїсія Бевш. Вітали з'їзд та всіх його учасників голови обидвох відділів м. Торонта — Анна Євчук від Княгині Ольги, Наталка Саґден від відділу Тризуб.

Керуючи програмою з'їзду як предсідниця, голова Союзу, Анна Токарик привітала на нашім з'їзді гостей — авторку, щойно виданої Союзом Українок Книжки, Тоню Горохович та авторку праць про Івана Франка — Анну Ключко-Франко (донька І. Франка), яких учасники з'їзду тепло і сердечно стрінули.

В програму з'їзду того вечора входили привіти делеґаток відділів. І хоч через брак часу, на жаль не було можливости прослухати привіти всіх делеґаток, то всі вони були представлені з'їздові. Делегатки відділів: подаємо за порядком по провінціях, починаючи від **Б. Колумбії:**

Ванкувер, відділ ім. Л. Українки — делеґатка Софія Ясенчук, **Алберта:** Едмонтон — від. при Катедрі св. Івана — Калина Засійбіда, Софія Василишин, Леся Івасюк, Наталка Фарина: відділ ім. Лесі Українки — Марія Гарасим, П. Сліпчук, М. Мельничук; Веґревил — від. ім. Княгині Ольги — Катерина Семелюк, Михайлина Касіян; Мирнам — від. ім. Олени Пчілки — Я. Котишин.

Саскачеван: Саскатун — від. О. Кобилянської — Лідія Боднарчук, М. Дорош, Марія Мадюк, Емілія Табашнюк, Василина Залещук, Анна Янов; Гефорд — від. ім. О. Басарабової — П. Барабаш; Канора — від. ім. Марії Марковичевої — Параня Кушнір.

Манітоба — Вінніпеґ — від. ім. Л. Українки: Ангелина Павлик, Євдокія Павлюкевич, Ольга Завісляк, Галя Ласько, Анастасія Сарчук; від. ім. Княгині Ольги — Марія Кушнірик, Марця

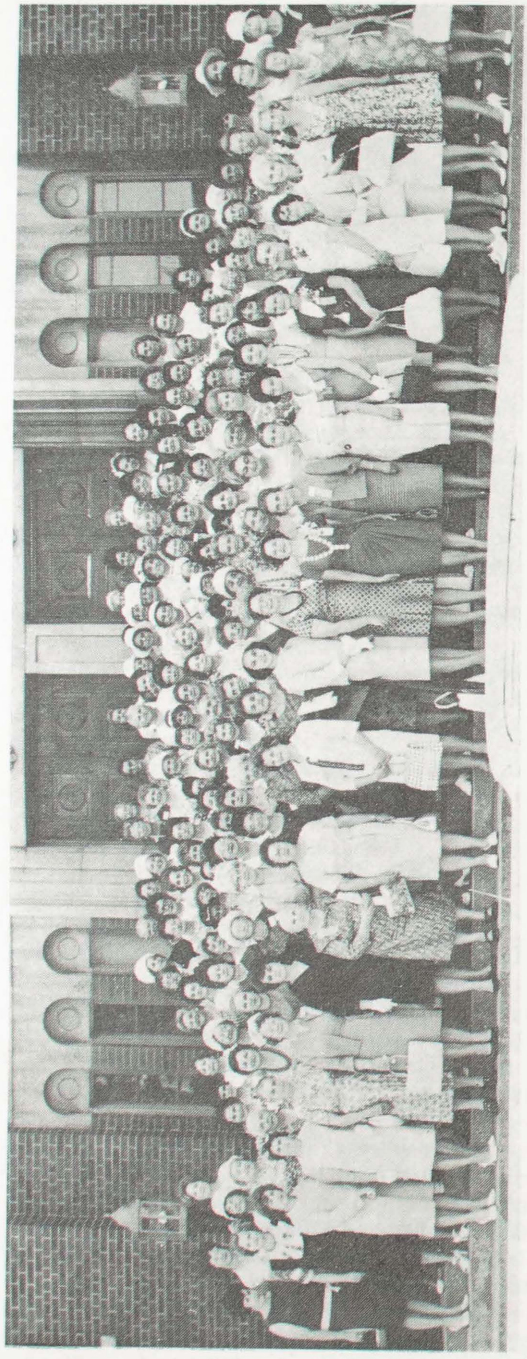

Учасниці головного з'їзду Союзу Українок Канади в Торонто в 1965 р. Пізнавайте себе і знайомих! Посередині в першім ряді голова Союзу Українок Канади пані Анна Токарик, з ланцюгом-емблемою головства Союзу, якого вона щойно одержала в подарунок для неї і майбутніх голів від свого чоловіка Юрія Токарика. Праворуч від голови, пані Орися Сушко, секретарка Союзу, а ліворуч добр. Леонія Слюзар, почесна членка.

Сеніцька; від. ім. Ольги Кобилянської — Вікторія Ґоряк; Транскона: від. ім. Лесі Українки — Анна Харенко; Давфин — від. ім. Л. Українки — Марія Андрейчук, А. Клапоущак.

Квебек: Монтреал — від. ім. Доньки України, Оля Регуш, Галина Мельник; від. ім. Ганни Барвінок — Ольга Буряк; Лашін — від. ім. Княгині Ольги — Т. Клемба, Є. Гела.

Онтеріо: Форт Вілліям — від. О. Басарабової — Розалія Баран, Стефанія Музика; Виндзор — відділ ім. Л. Українки — Марія Керніцька, Іванна Римар, О. Торошенко, Франка Федчун; Лондон — від. ім. Кн. Ольги — К. Дебрин (добр.); Наяґара Фалс — від. ім. Доньки України — Варвара Лиса; Ґримсбі — від. ім. Кн. Ольги — Теофіля Дяковська, Емілія Степова; Брентфорд — від. ім. Л. Українки — Марія Іванець; Гемилтон — від. ім. Л. Українки — Марія Пилипюк і Марія Пелепяк; Ошава — відділ ім. Ганни Барвінок — Анна Дутчак; Лонґ Бренч — відділ ім. Софії Русової — Юстина Гайовська, М. Мартинюк, П. Кумпан, П. Кріл; Торонто — від. ім. Княгині Ольги — Анна Євчук, Михайліна Яніцька, Анна Романко, А. Ференсів (добр.), Марія Божик, Тіна Гусак; відділ Тризуб — Анна Фіґус. В цім списі подано імена лише офіціяльних делеґаток, крім них на листі зареґістрованих є поважне число членок учасниць і гостей.

Наспіли писемні привіти з'їздові з відділів, які з певних причин не могли вислати делеґації:

Б. Колумбія — від Кн. Ольги — Порт Альберні, від Кн. Ольги Вернон; **Алберта** — Л. Українки — Ту Гилс; **Саскачеван** — Л. Українки — Ватсон, Доньки України — Реджайна, Лесі Українки — Норт Бетлфорд. Ольги Кобилянської — Донвел, Хариті Кононенко — Блейн Лейк, Олени Пчілки — Йорктон, Ольги Кобилянської — Витков, О. Пчілки — Йорктон, О. Кобилянської — Норт Бетлфорд, Доньки України — Винярд; **Манітоба** — Доньки України — Флин Флон, Доньки України — Роблин, Лесі Українки — Росборн, Лесі Українки — Овкбирн, Св. Ольги — Етелберт, Лесі Українки — Мензі, О. Кобилянської — Сондавн; **Онтеріо** — Доньки України — Форт Вілліям; **Квебек** —

Монтреал — Лесі Українки. Особисті привітання від пань: Катерини Міськів і Стефанії Пауш — обидві з Едмонтону.

Друга окрема сесія Союзу Українок Канади почалась в суботу рано 10-го липня. Відкриваючи сесію, голова Союзу пані Анна Токарик привітала письменницю Людмилу Івченко з Вашинґтону, яка є також головою Об'єднання Православного Сестрицтва в США.

Програма почалась змаганнями молодших Відділів СУМК, якими опікується Союз Українок Канади аж поки вони переходять до Старшого СУМК. Змагання були формою деклямацій, красномовства і драмі. Виступами сумківців у змаганнях керувала референтка Союзу Українок Канади, пані Наталя Базюк з Едмонтону. До жюрі входили — редакторка Наталя Когуська, освітня референтка Союзу Українок д-р Ганна Янішевська і генеральний провідник СУМК п. Богдан Радиш. В деклямації „Живи Україно" О. Олеся брали участь (обрані в провінціяльних змаганнях) троє сумківців — Валя Поручко з Гемилтону, Леона Фарина з Едмонтону і Василь Мойсюк з Виндзору були відзначені по порядку вичислених імен. В контесті красномовства признано переможцем через аклямацію Антонові Єринюкові з Едмонтону, а в драмі через аклямацію одержав першенство відділ СУМК у Вінніпезі.

Учасники з'їзду оглядали виставку ручних робіт молодших СУМК, приготуванням якої займалась референтка Наталя Базюк.

Звіти діяльности Союзу Українок Канади, що його виготовили референтки ріжних комітетів був заздалегідь предложений з'їздові та відділам у друкованій формі і з'їзд висловив оцінку центральній управі за провід у проробленій праці за останніх два роки.

(Докінчення в наступнім числі)

З контесту СУМК, зліва направо — голова Союзу Українок пані А. Токарик, пані Наталя Базюк, референтка Молодших СУМК. вручує чашу Валі Поручко з Гемилтону.

З контесту СУМК на з'їзді в Торонті. Першу нагороду в драмі одержав через аклямацію відділ ім. Івана Данильчука у Вінніпегу. Зліва направо — Ольга Завісляк, керівник змагань, голова Союзу Анна Токарик, референтка СУМК на Канаду Наталя Базюк; сумківці — Олена Ласько, Уляна Кушнір, Евелин Туш, Євген Зазуленчук, Зірка Анонійчук, Павло Ласько і пані Галя Ласько, членка Комітету СУМК.

(До стор. 9)

З контесту СУМК. — Зліва направо референтка Молодших СУМК Союзу Українок Канади, пані Наталя Базюк вручує чашу Антонові Єринюкові з Едмонтону.

Зразок праці Молодшого Відділу СУМК

Едмонтон, Алберта

Надзірний Комітет Молодшого Відділу СУМК при Катедрі Св. Івана в Едмонтоні старався вщепити в членів любов і пошану до всього свого рідного: мови, церкви, школи, мистецтва, пісні, драми, віршів і т. д. Щоб це осягнути вживалося різні способи як ручна праця, драми, доповіді, гуртовий спів, соціяльні вечерки, спортові програми, перепровадження засідань, деклямації і красномовство. Комітет відбув чотири засідань, а поодинокі члени з головою комітету, перепроваджували вечорки з сумківцями кожної пятниці. За рік сумківці сходилися 34 разів. Було 40 членів. На Йордан, коли парафія має спільну вечерю, сумківці відограли сценку: „У Різдвяну Ніч". Під час пров. з'їзду СУС Алберти в листопаді 1964, вони виступили з хоровими точками на концерті. В ділянці ручної роботи, діти виробили мідянні образи з українською тематикою. Дівчата повишивали хрестиками книжкові переділянки, та підносові скатерки. Перед Великодними Святами всі писали писанки. В жовтні члени виробили велику кількість Різдвяних карточок українського мотиву способом „силк-скрінінг", вживаючи чотири взори. Ці карточки вони продавали, щоб придбати фінансів до каси.

Протягом року запрошувалося гостей-промовців, щоб виголошували доповіді сумківцям на різні теми. Таких промов було вісім. Для розривки наша молодь мала спортові гри, танці й забави. Сумківці також помагали в провадженню базару й колядок. Пресовий кореспондент подав дві дописі до місячника „Нюзмонт" і одну допись до „Українського Голосу". Щоб завершити річну працю, сумківці відбули бенкет 28-го травня, 1965, що його приготовив відділ Союзу Українок Канади при Катедрі Св. Івана. Цей вечір був для батьків і дітей. Комітет впорядкував виставу ручної праці, що молодь виконала за цей рік. По вечері відбулася окрема церемонія переходу 14 членів до старшого відділу СУМК.

В липні наш відділ вислав одну дівчину й одного хлопця на Домініяльний З'їзд СУС до Торонта, щоб взяти участь в конкурсі красномовства й деклямації. Ці члени повернулись додому, здобувши перше місце в красномовстві а друге в деклямації. Комітет уважає такі змагання надзвичайно корисними. Ми маємо гарну молодь, з якою дуже приємно й завдоволяючо працювати.

Наталка Фарина,
голова Надзірного Комітету
Молодшого Відділу СУМК.

З КОНГРЕСУ УКРАЇНОК КАНАДИ

Окрема сесія Комітету Українок Канади відбулась в Роял Александра готелі в пятницю, 8 жовтня 1965 р. В програму входив огляд діяльности домініяльних організацій, привіти і доповідь уступаючої голови.

Головою Комітету Українок Канади на біжучу канденцію зістала пані Марія Дима.

НАЙКРАЩИЙ ПОДАРУНОК

для Ваших дітей у юнацькому віці — це передплата за цікавий гарний ілюстрований місячник

ЮНАК

Річна передплата $5.00.

- **Порадьте Вашим друзям і знайомим, щоб запренумерували „Юнака" для своїх дітей.**
- **На бажання висилаємо безкоштовно показове число.**

YUNAK Magazine
2199 Bloor St. West, Apt. 10 Toronto 9, Ont., Canada

Олександра Костюк

Олександер Антонович Кошиць

Мистець композитор, науковець і дириґент. Народився 12 вересня 1875 року в с. Ромашках Канівського повіту, помер 21 вересня 1944 року у Вінніпезі (Канада). Оце ті скупі трафаретні відомості, з яких починається здебільшого ознайомлення з постаттю.

Але що ж за постать О. А. Кошиць? Чи багато людей знає сьогодні про велич цієї людини-українця і в чому та велич? За що має шанувати його рідний народ в Україні і всі українці у вільному світі? О. А. Кошиць відомий найперше як неперевершений дириґент світової слави, дириґент Української Республіканської Капелі, яка виїхала у світ з концертами з доручення законного Уряду Української Народньої Республіки. 26 січня 1919 року, Капеля покинула Київ і полинула в світову подорож.

З Капелею Кошиць об'їхав за п'ять років шіснадцять країн світу, з них дев'ять європейських. Ці концерти публіка і критика всюди стрічала з ентузіязмом. Публікації зібрані в книжці „Українська Пісня за кордоном" — це книга слави українського мистецтва співу.

Европа — колиска співу й музики, лоно народження світової слави талановитих композиторів і дириґентів, прийняла концерти Капелі з зацікавленням, проте насторожено. Прослухавши ж кілька концертів, реагувала захоплено, не жалуючи найвищих оцінок, устами авторитетів, признаних знавців музики, співу і хорової техніки.

Музичні критики характеризують О. Кошиця як „майстра-артиста", як найбільш блискучого дириґента. „Хор, яким він керує, це вище ніж хор — це **людська** симфонічна оркестра, це **те, для чого назву ще треба знайти,** щоб вона означала: хор, оркестру, орган і театр разом".

Великий музикознавець европейської міри та одночасно знавець української музики Зденек Неєдлі (професор Карлового Університету в Празі) пише в муз. журналі „Сметана" 20. 7. 1919 р. Прага: „До нас прибули українські співаки — Українська Капеля... щоб показати нам своє уміння, більше — щоб співом розказати нам про свій народ. В їх особі прибули до нас знамениті мистці, які принесли нам мистецтво нове, досі незнане, а при тому таке дозріле, що ми не тільки слухали розкошуючи, але й з користю, бо багато від них навчилися... У всьому визначну заслугу має О. Кошиць... Я мав щастя бачити його в пробах і там уже навчився особливо подивляти його зрозуміння цілого, одностайности віддиху і одностайної лінії композиції".

У своїй книзі „Українська Республіканська Капеля" З. Неєдлі пише про три стани розвитку української музики. Особливо захоплюється він працями українських композиторів „у яких народня пісня стала прямо ціллю й завданням їхньої творчости... Так виникає цілком своєрідна хорова література, яка скромно називає себе „аранжовкою народніх пісень" для хору. В дійсності то є мистецтво, цілком особливе, оригінальне, а при тому **велике** мистецтво, яке високо піднімається над обробками народніх пісень у інших націй, а зокрема у нас... Такою літературою українська музика може найбільше похвалитися перед іншими народами, бо ніхто з них не має композиції подібного роду і такої цінности... Цілком природньо, що Українська Республіканська Капеля власне ними здобула собі всюди найбільший успіх". Доречі, проф. З. Неєдлі з дружиною і двома дітьми їздили всюди в Чехії, услід за капелею і не пропустила жодного з концертів.

— — — — —

Низка концертів по Европі розбудила увагу світових мистців та широких кіл і політиків, сконцентрувала їхню думку навколо імени народу „Україна", викликала подив і признання европейців, а пізніше й Нового Світу.

У Парижі, коли до Франції приїздило після світової війни багато економічних і політичних делегацій від різних народів, а Українська Республіканська Капеля несла у світ Українську Пісню — паризький критик Р. Шапюї писав так: „Тільки один народ, про якого ми найменше знали, якого ми найбільше нехтували, мав чудову думку послати нам те, що він мав найбільше чистого, найбільше зворушливого, частину своєї душі і певний доказ своєї стародавности: пісні свого народу, своїх співаків та хор, подібного якому ні в одній країні світу нема... Один вечір, краще ніж різні конференції та демонстрації познайомив нас з душею українського народу".

Такий самий величезний успіх супроводить Кошиця з Капелею по всіх европейських країнах і в обох Америках. Самий перелік країн, що їх відвідала Капеля з концертами промовляє за

те, що слава української пісні розійшлася по цілому світі: Чехословаччина, Швайцарія, Франція, Бельгія, Голляндія, Англія, Німеччина, Польща, Еспанія, Америка (США), Канада Мексико, Аргентина, Уругвай, Куба, Бразилія.

Цікаво, що в 1928 році, у Парижі в Палаті Депутатів розглядалося питання державної субсидії театрам — тоді депутат Даллес посилався на інтерв'ю Ігоря Стравинського, який в журналі „Журналь де Женев" висловився, що на світі є дві музичні нації: італійська і Слов'яни. Про італійців, мовляв, писав ще А. Мюссе, а щодо Слов'ян — треба б лишень послухати Український Хор (тобто У. Р. Капелю. О. К.) в „Опера Комік", щоб це не підлягало сумніву.

Успіх Капелі в Мексико був незвичайний. На „Пляца де-Торос" у Мексико слухало концерти рекордове у світі число слухачві: 32,600. Кошиця несли на руках.

— — — — —

В американській пресі, як і в европейській, надзвичайно високо оцінювала критика майстерність Кошиця з його Капелею, а пізніше й з Українським Національним Хором, підкреслюючи органічну пов'язаність і відданість українській народній пісні, яку він послідовно і невгасно здійснював, свідомо віддавши свій багатий музичний талант цій галузі мистецтва, завершенням чого було видання українських народніх пісень у перекладі на англ. мову. (Вид-во Вітмарк і Син. Нью Йорк).

Рецензія на це видання в українському перекладі звучить так: „Цей новий випуск, репрезентований сьома номерами, притягає до себе увагу вже одним престижем імени блискучого диригента Українського Національного Хору. З другого боку, внутрішня цілість аранжементів є остільки висока, що при ознайомленні з цими піснями вони притягнули б до себе прихильну увагу й тоді, коли б цілком невідоме ім'я, або навіть жадного імени не було б на них поставлено.

Тут нема жадних екстраваґантних напружених зусиль видавити з народньої пісні „ефекти". Навпаки, перед нами праця майстра — артиста, який бридить перекручуванням, або викривленням питомих рис пісні. А в наслідок того (як це є в його аранжементі Фостерових підноситься природній чар пісні, в той час, як додається їй нова сила й глибина: проста селяночка на наших очах виростає в „даму високого світу".

Музикальна сила і краса, майже непомітні доторкнення, якими осягається ці трасформації) в той час, як ніщо найменше не принесено в жертву) є такі, що можливі вони тільки для того, хто сам має майже неймовірну силу творити вокальні ефекти.

Передо мною чотири номери: „Баба", „Скрипка", „Колискова" і „Хваліте". Всі вони барвисті, співочі і повні милого природнього (законного) ефекту. Можливо, що „Колискова" найбільш екстраваґантна між ними, але я почуваю, що тільки зміна власного настрою може дати базіс для переваги, бо кожна річ є цінним вкладом у літературу неакомпанованого хорового співу".

Вілл Іргарт. Директор Музики в Пітсбурґу, Па.

Тут ми бачимо високу оцінку Кошиця, як композитора, з уст доброго знавця музики чужинця.

Щоб висвітлити композиторську діяльність і силу О. Кошиця, потрібна більшого об'єму праця. Тут наводимо лише дещо з думок на ту тему.

„Як відомо, композиторська діяльність охоплює всі форми і види музичної творчости від опери, симфонії до пісенної обробки. Олександер Кошиць свою творчу працю присвятив в основному саме обробці народньої пісні. Але це зовсім не тому, що він не міг писати оригінальних творів. Він свідомо пішов цим шляхом, **свідомо розорював ниву народньої творчости,** в якій вбачав свій улюблений народ і себе, як частку цілого... О. Кошиць ставився до пісні надзвичайно дбайливо, з великим пієтизмом, немов той жрець давнини, що виконує ритуально-релігійні обов'язки. Тому не дивно, що він писав літургійні твори, опрацьовував канти, псальми, колядки, щедрівки та працював над іншими жанрами народньої творчости... найбільше він любив пісні чумацькі... Глибоко опрацьовані пісні тематично пов'язані з руйнуванням Січі, напр., „Ой, з-за гори, з-за лиману" або „Славне було Запоріжжя" (записав на плиту Капелею Бандуристів у Дітройті).

До кращих зразків його творчости належать пісні „Ченчик", „Кулик чайку любив", „На вулиці скрипка грає" та багато інших, які не сходили з репертуару кращих професійних хорів України, включно з „ДУМКОЮ" Н. Городовенка. ... Тема „Ченчика" танкового характеру і Кошиць настільки цікаво і динамічно цю річ опрацював, що вона звучить ефектовно в хорі і з таким же блиском може звучати, як чарівно звучить „Щедрик" Леонтовича в симфонічній оркестрі". (Г. Китастий", Журн. „Вісті" ч. 3(10). 1964). (Докінчення буде)

Йдемо вперед

Проминув величавий з'їзд Союзу Українок Канади 1965-го року. Було багато жвавих дискусій, цікавого обміну думок, нових ідей, нових знайомств; ухвалено дуже важливі резолюції, що охоплюють ріжні ділянки праці Союзу Українок Канади. Вибрано, чи властиво поновлено Центральну управу Союзу Українок Канади, як також референтури Союзу.

Вступаючи в другу каденцію своєї праці, як культурно-освітня референтка СУК, маю дороговказ: резолюції ухвалені з'їздом. З'їзд відбувся під гаслом за словами Лесі Українки: „Слово, моя ти єдиная зброє, ми не повинні загинуть обоє". Берімося ж тепер всі разом до праці: кожна на своїому місці, по своїй силі і змозі. Йдемо вперед до нашої важливої мети: збереження й удосконалення рідної української мови, головне серед молоді. Не можемо обмежитися ухваленням резолюцій, мусимо перевести їх у життя, мусимо працювати на вказаній нам дорозі.

Покладім руку на серце, признаймося до наших гріхів і очищені сповіддю вийдемо на нову широку дорогу: українська мова в українській родині. Я вірю, якщо мати українка щиро й з переконання хоче передати своїм дітям дорогий скарб — рідну мову, рідну культуру, — вона зуміє осягнути свою мету.

Культурно-освітні референтки широких і багатих провінцій Канади, культурно-освітні референтки чи програмові комітети відділів Союзу Українок Канади! Організуйте курси української мови для матерів, для молоді, що з якихбудь причин не могли набути знання української мови в українській школі та на курсах українознавства.

Українська етнічна група в Канаді має великі матеріяльні досягнення: величаві храми, інститути, народні доми і т. д.

Це все надзвичайно великі осягнення наших попередників, яким мусимо висловити признання за їх жертвенну працю. Нашим змаганням має бути пожвавлення культурного життя на цій широкій матеріяльній базі. Звернім увагу тепер на наші духові здобутки, на духову культуру нового покоління. Це є широке поле до попису; багато зробили наші попередники, але ще багато завдань стоїть перед нами.

Для поширення духової культури серед молоді та серед нашого членства закладаймо або поширюймо бібліотеки при відділах СУК. Де є бібліотеки при церковних громадах, використовуймо ці бібліотеки, позичаймо книжки і читаймо, читаймо, читаймо... Призвичаюймо нашу молодь до книжки з дитинства. Допомагаймо шкільним бібліотекам, даваймо нагороду дітям книжками.

Змагаймо до того, щоби кожний відділ Союзу Українок Канади мав свій гурток книголюбів. Гуртки книголюбів творять дуже важливий чинник у поширюванні охоти до читання, замилування до книжки. Досить зібрати 2-3 особи у відділі, що люблять читати книжки, решта до вас приєднається. Читайте книжки дома, а потім сходіться, обговорюйте прочитане, діліться враженнями. Кожна нова, так докладно прочитана, продумана й обговорена книжка, поширює ваші знання, збагачує вашу духову культуру. Які книжки читати? Крім читання української клясичної літератури, книжок на теми з історії України, зацікавлюймо, особливо нашу молодь, сучасною українською літературою, як видану поза межами України, так і на наших рідних землях. Пізнаваймо культурні здобутки на Україні, але вибираймо критично твори до читання, ігноруючи пропагандистську літературу завойовника.

Робім зустрічі з нашими поетами чи письменниками, що розкидані поза межами України. Ті письменники, що приїздять з України, нам багато більше, ніж їхні твори, сказати не можуть: вони всі стоять під контролею комуністичної партії Москви. Пізнаймо ближче тих, що є між нами, пізнаймо їх думки і заміри на майбутнє.

Робім щороку свято книжки з виставкою книжок з власних бібліотек. Даруймо книжки при кожній нагоді: на день народження, на Різдво, на Великдень, чи з якоїбудь іншої нагоди.

Поглиблюймо наші традиції, святкуймо наші традиційні релігійні та національні свята, як свято державности та соборности, свято Шевченка, пам'ятаймо про наших визначних поеток, письменниць, заслужених працівниць на громадській ниві та інших визначних осіб. Цього року припадає 75-ліття з дня народження Миколи Зерова, визначного поета-неоклясика, майстра перекладної літератури, блискучого промовця та викладача української мови та літератури на високих школах України. Микола Зеров загинув у далекім Сибірі, на засланню, з вини московського окупанта. Присвятім один з наших культурних вечорів пам'яті великої людини.

Матері! Виховуймо наших дітей на свідомих і чинних громадян. Молодь не може жити без ідеалів. Хай будуть ідеалом нашої молоді не ковбої та злочинці, що ми їх бачимо на програмі телевізійних передач, але відважні борці за віру, правду й волю, як були їх предки — козаки та новітні борці — учасники визвольних змагань України у XX-му столітті. Союз Українок Канади видав дуже цінну книжку Т. Горохович „Батьки і Діти", яка має практичні поради батькам у розвязуванні труднощів при вихованню дітей. Влаштовуйте виховні семінарі, читайте окремі розділи на сходинах і обговорюйте прочитане.

Працюймо, сіймо зерно правди і віри у Бога, даймо молоді ті ідеали, за які вона може боротися, і плодючі канадійські ниви дадуть нам багаті жнива.

Наслідуймо науку Христову, як подано у Святому Письмі: Євангелія від св. Маттея, 7, 7: „Просіть, то й дасться вам; шукайте, то й знайдете; стукайте, то й відчиниться вам."

Г. Янішевська,

реф. культ.-освітньої праці
Союзу Українок.

РІДНОМОВНИЙ КУТОЧОК

Скільки то разів при громадській праці приходиться нашим паням виступати публічно зо словом — чи то відкривати імпрезу, чи то представити гостя, чи виголосити доповідь, а навіть і зробити оголошення — мова вимагає коректности, особливо тим паням, які займають місце в проводі, то є в заряді т-ва.

Прислуховуючись до змісту, почуємо цікаві думки, розв'язування певних проблем, але в мові бракує охайности, особливо це доводиться чути в неправильних наголосах, що як то кажуть „ріже вухо". Будучи недавно на одній такій імпрезі, я записала кільканадцять слів з неправильними наголосами. Ось вони:

Това́риство — має бути товари́ство (наголос там де значок над буквою), назва нашої організації: Со́юз Украї́нок — має бути Сою́з Украї́нок, на́рід — наро́д, на́родний — наро́дний, листо́пад — листопа́д, завдання́ — завда́ння, ді́лянка — діля́нка, діло́ — ді́ло, пи́тання пита́ння, засвідчи́ти — засві́дчити, членство́ — чле́нство, основно́ — осно́вно, громадський — гро́мадський, свобода́ — свобо́да, людина́ — люди́на, Во́линь — Воли́нь, Ольга Басарабо́ва — Ольга Басара́бова.

Над мовою, навіть і щоденною треба працювати. Наша зовнішність серед інших людей свідчить про добрий смак, естетику, замилування до краси й гармонії, а наша мова свідчить про духову красу, естетику, що від кількох слів розмови з людиною, вона виростає в наших очах і навіть найскромніший зовнішний вигляд здається нам найбагатшими шатами.

Кожний український дім повинен користуватись словником, якого можна купити в кожній книгарні. Вчіться правильно говорити.

ЖІНОЧІ ІМЕНА І КВІТИ

Символом краси й недоторканности ввійшли в наші пісні білосніжна лілея, що запозичила свою назву з латинської мови. Тож не диво, що є в українців чимало дівчат з іменем від цієї квітки: Ліля, Лілея, Ліліяна.

У всіх народів прийнялося ще одно латинське жіноче **наймення — Роза, що означає „троянда". Роза й** міфічна русалка, хоч як це дивно — родичі: слово „русалка" виникло з назви античних „Русалій" — свято троянд.

Чимало є на світі й Маргарит. Своє наймення вони дістали від „маргаритки" в її французькому звучанні. Англійці ж, не бажаючи поступатися французам, почали охрещувати дочок іменем Дейзі, що є назвою тої ж квітки-стокротки, ромашки, маргаритки.

Останнім часом досить модні стали імена Віола, Віолета. **Звідки вони примандрували до нас? Виявляється також із сторони ботаніки, бо й латинське „віола" й** французьке „віолета" — це наша фіялка. Слово „віола" має дещо спільного з віолончеллю — музичним інструментом, здатним викликати в людини фіялковий ніжний настрій.

І. Г.

Щойно вийшла з друку НОВА КНИЖКА

БАТЬКИ і ДІТИ

Тоні Горохович

— Видання Союзу Українок Канади.
— Рекомендуємо цю книжку кожному українському домові.
— Книжка цінна своїм змістом.
— Авторка розглядає питання виховання української молоді, означує ролю батьків у виховальній праці дома, в громаді, в суспільстві.

Стор. 136. **Ціна — $1.50**

Замовлення висилати на адресу:

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA
624 Upper Ottawa St.,
Hamiltn, Ont.

PROMIN

Vol. VI, 11 ENGLISH SECTION November 1965

CANADA ETHNIC PRESS AND ONE OF ITS FOUNDERS

Referred to as one of "Canada's Uniters" at the time he was made Honorary President of the Canada Ethnic Press Federation (representing 22 ethnic groups through their newspapers from Montreal to Vancouver), Hon. W. J. Lindal, Q.C., of Winnipeg, once again was recognized for his unflagging efforts towards Canadian unity, upon being presented with an Honorary Citizenship Certificate of the City of St. Boniface.

The occasion was Monday, October 4, when the Citizenship Council of Manitoba, which he helped to form, was hosted by Association D'Education des Canadiens Francais du Manitoba, at St. Boniface College. Mayor Guay of St. Boniface made the presentation.

It is not known to everyone that a year ago, for an address recognizing the uniting and humanitarian life-work of the Ukrainian, Taras Shevchenko, Judge Lindal, the Canadian of Icelandic origin, was awarded a Diploma by the Ukrainian Free Academy of Sciences, in Winnipeg.

The honor accorded Judge Lindal by the French Canadian centre of St. Boniface was in recognition of the many years he has worked with them in fulfilling his ambition to be one of "'Canada's Uniters".

The following are members of the Winnipeg branch:

Anderson, Arthur — Canada Titningen, Brodahl, Hans A. — Danish Cor, Bubniuk, Mrs. S. — Woman's World, Dobriansky, Anton — New Pathway, Dojack, Charles E. — Canadian Farmer, Fenson, Melvin — Israelite Press, Harris, Michael — Winnipeg Free Press, Hykawy, Mrs. Grace — Sec. of the Ethnic Press Federation, Izyk, Rev. S. — "Progress" Printing, Jarmus, Rev. Stefan — Herald, Jonsson, Mrs. I. — Logberg-Heimskringla, Klassen, H. F. — Mennonite Review, Klymkiw, Mrs. M. — Woman's World, Kohuska, Mrs. N. — Promin, Kurdydyk, Anatol — „Progress" Printing, Kutka, Jozef — Toronto Cor'pdent, Lezack, Leo J. — Jewish Post, Lindal, Judge W. J. — ED Cf Icelandic, Mulyk-Lucyk, Dr. G. — Herald, Nemes, Gusztav — Hungarian News, Pearson, H. V. — PUBL., Pihichyn, P. — Cdn Farmer, Rehwald, Frank — Manitoba Courier, Roeder, Hans H. — Ger. Cdn. Bus. Review, Rudachek, Rev. Y. — "Progress", Samson, J. V. — Viking Printers, Sawchuk, Rev. Dr. S. W. — Herald, Shkawrytko, M. — Cdn Farmer, Shriar, Dr. Rupert — Jewish Post, Sigvaldason, Jack — Jas. Lovick Advertising, Stankovic, P. — Croatian Voice, Synowiecki, Dr. A. — Polish Press, Syrnick, John H. — Ukrainian Voice, Witman Noah — Israelite Press, Wolf, D. E. — Nordwesten, Woycenko, Mrs. Olga — Promin.

PROMIN — ITS TASK AND GOALS

Nothing is motionless in God's creation. The tide of the ocean comes and goes. Seasons blend into each other in a continuous flow. The universe itself is in constant motion — each heavenly body rushes through space in a definite relationship to each other. And human life, like all life, comes into being, blossoms, and dies. . .

Great changes in nature leave indelible traces in the earth's surface. On the basis of these marks geologists explore the history of our planet and even try to explain the creation our earth and the universe itself.

When man appeared on earth he fitted into the pattern of constant change and responded to its demands. Archeologists tell his story on the basis of what he left behind — drawings in caves, tools and weapons. As time went on, man's superior intelligence and ability to think in abstract terms helped him to take one of the most important steps in human history. Man learned to translate his thoughts into symbols with which he recorded the events of his life for ages to come.

A remarkable revolution took place in the recording of facts and disseminating knowledge with the invention of the printing press. However, at no other period of history have events been more meticulously recorded, nor have these records reached more people than today. We but have to see our newsstands. It becomes apparent that every organization having a definite purpose publishes its own publication which represents

it before history and the world.

And so, whether we are aware of it or not, the Ukrainian Women's Association of Canada is represented by its journal, "Promin". Some day, when a historian will write the history of Ukrainians in Canada, "Promin" will represent our period and us.

The final realization of publishing "Promin" was an important step in the history of the Association. Until January, 1960, its annals were recorded weekly in the "Ukrainian Voice". The single page allotted accommodated mainly the business communications of the Association; papers dealing with various problems were printed separately and presented at meetings and conventions. "Promin" incorporated for the first time all articles on the ideology endorsed by the Association.

As the official organ of the Ukrainian Women's Association of Canada, "Promin" became the chief media of communication between the Association and its members; it became the mouthpiece through which the purpose, plans, ideals of the Association are voiced.

Underlining the Association's and "Promin's" very existence is a deep concern for the well-being of the Ukrainian woman and mother who is the true carrier of her country's life and culture. A woman's ability to guide her children and husband, to inspire them to strive for an ideal is well-known. A man generally gives himself entirely to his work, while a woman will influence, even unconsciously, those who love and depend on her. The Association feels that the future of a people struggling for independence to a great extent depends on the moral strength and conviction of the women.

And so, "Promin" guards the moral, spiritual, and intellectual strength of the Ukrainian woman. It encourages her to read, to grow in knowledge and intellect, to develop her sense of the aesthetic to the best of her ability.

Because of its noble aims "Promin" offers interesting reading material. And if provided with an index to the material which has been published during the past six years, "Promin" could be a valuable reference book regarding Ukrainian culture, and a short compendium for many a beautiful thought in the Ukrainian language.

Concretely, what has been published to foster the ideals "Promin" stands for? A brief glance through any issue of "Promin" will tell us that it leans heavily on such creators of Ukrainian modern thought as Shevchenko, Lesia Ukrainka, Olha Kobylianska, and many others whose works have an inspirational and guiding influence. Constant reference to their lives has equal value for often the lives of these writers are inseparable from their works. Most Ukrainian writers suffered for their convictions — their fortitude midst constant threat or persecution ought to inspire us who live in freedom.

It is a well-known fact that we have a tendency to avoid anything unpleasant, to push it deep down into our subconsciousness, to forget it. When dealing with numerous petty difficulties this ability to erase the unpleasant is a blessing; but when referring to problems having such universal significance as personal and national freedom, ignoring such issues can bring about doom to our way of life and things we hold dear.

We are also aware of the fact that this age we live in (in Canada, that is) is peaceful and prosperous but dangerously pregnant with lethargy and unconcern. It is much easier to enjoy one's good fortune and passively watch the struggling humanity in other parts of the world on TV, than to take a VITAL interest in a noble cause which could better the lives of millions.

We must admit that man is not as industrious as we would like him to be, in spite of all his achievements. Man must have a stimulus, a need, a direct motive for positive action. Our great writers created midst oppression — the problem was direct and immediate. They saw their people suffer and felt oppression themselves.

Compared with the Ukrainian writers, we live in comparative wealth and acceptance. It is difficult for the Ukrainian mother living in Canada to speak of ideals and problems her child does not feel. She must work very hard to instill a feeling of identification in the heart of her child for the Ukrainian culture and people. To accomplish this requires all the love, understanding and tact under her control.

To help mothers with this important, difficult, and serious task, "Promin" published a series of articles on child guidance by Tonia Horochowych*). It is hoped that "Promin" will have more articles on this vital subject in the future.

"Promin" supports the idea that in this country of opportunity and wealth an occasional feeling of self-sacrifice is essential. This applies to both mother and child. Children must learn that there are things in life that money cannot buy, and that these are the things people die for.

*) Recently published separately under title, **Parents and Children.**

For man is also a spiritual being, capable of love and devotion to things he is part of. This is why it is imperative to teach the child to identify himself with things Ukrainian.

When children grow up they must be proud of, and respect what they identify themselves with. A basic knowledge of Ukrainian literature, history, and culture is paramount. Throughout its six-year existence "Promin" has published articles dealing with the above topics to stimulate the mother's, and indirectly, her child's interest.

As mentioned previously, men of the past speak to us through numerous records and thus form a spiritual link with the present. All nations respect their past; they hold it as a source of their present and future strength. This is also true of the Ukrainian people. Shevchenko's idealization of the past inspired poetry which has already stirred generations, and will doubtlessly continue to do so.

It has been said that the people who ignore their past deserve not their future. "Promin" often referred to the various aspects of the Ukrainian past, and articles written by the noted scholar and historian, Dr. N. Polonska-Wasylenko deserve special mention. They deal with the life of women during the most glorious period of Ukrainian history when Kiev was one of the great cultural centers of Europe.

Whoever studied history in high school will remember that this promising dawn of Ukrainian history is generally treated as early Russian history. Here is an open field for scores of future scholars and historians to challenge this Russian usurpation of our history. How encouraging it is to feel that some Ukrainian mother will encourage her gifted son to become a historian who may contribute valuable works in defense of Ukrainian history.

We are aware of the fact that many gifted Ukrainian graduates graduate from Canadian universities every year. We are also aware that a certain percentage of these graduates lose contact with the Ukrainian community — some change their surnames to make the final break with their background. This is a sad — nay, a tragic thought.. This is exactly the situation "Promin" tries to prevent by selecting material to help the mother with her serious and difficult task.

(To be concluded)

КАНАДІЙСЬКИЙ ПЕНСІЙНИЙ ПЛЯН

(Канадійська Сцена) — Постанови Канадійського Пенсійного Пляну входять у чинність першого січня 1966 р. Цей довгий і складний плян є найважливішим одноразовим суспільним законодавством, що діятиме в пов'язані з законом про забезпечення старости. Внески вплачують і працівники, і працедавці, і самозайняті особи. Дві основні групи — працівники і самозайняті особи — повинні вплачувати свої внески від 18 до 65 року, або до 70 року життя, якщо дана особа працює. Пенсійний плян ввійде у цілковиту чинність щойно 1976 р. До того часу обовязують зменшені платні аж до закінчення десятилітнього терміну.

Пенсію виплачується особам, які закінчили 65 років і перестали працювати. Після 70 року пенсія належиться жителеві Канади як його право, незалежно від того, чи він працює, чи ні. Платні з пенсійного пляну отримує він в придачу до 75 дол. з фонду забезпечення старости; від 1970 р. почавши, пенсію для старих виплачуватимуть усім, що мають 65 років.

Кожна особа, яка закінчила 18 років життя та має працю в установі з пенсійним пляном, мусить мати „Нумер Соціяльного Забезпечення", щоб отримати пенсійну платню. Якщо хтось не отримає того нумера і згодом внесе аплікацію на пенсію, йому не зараховуються його внески, хоч би як багато він їх вплатив. Внески базуються на заробітках від часу встановлення пенсійного пляну або від 18 року життя. Перші 600 дол. річного заробітку кожної особи вільні від обтягнень на конто пенсійних внесків. Ці внески калькулюється на основі заробітків у межах від 600 до 5,000 дол.: в цій категорії працівник платить 1.8% своєї платні. Значить, особа, яка заробляє 1,000 дол. річно, платитиме 1.8% від 400 дол., цебто 60 центві місячно. Зате особа, яка заробляє 5,000 дол. річно, платить внесок у сумі 6.60 дол. місячно (1.8% від 4,400 дол.). Працедавці вплачують такий самий внесок, а разом їхній спільний внесок становить 3.6%. Самозайняті особи платять пенсійні внески, якщо вони заробляють від 800 до 5,000 дол. річно. В цьому випадку теж перші 600 дол. вільні від оплати, але самозайняті особи платять 3.6% від свого заробітку, цебто ту саму ставку, яка зобов'язує працівника і працедавця.

Пенсійний плян дає забезпеченим особам наступні користі: 1. Пенсія на час відставки в сумі 25% від пересічних заробітків особи, на базі яких вона вплачувала свої внески. Максимальна пенсія становить 154.17 дол. місячно, неза-

КУТОЧОК ЗДОРОВ'Я

ПРАЦЯ Й ВІДПОЧИНОК

Дехто вважає, що здоров'я можна зберегти нічого не роблячи. Чим менше, мовляв людина працюватиме, тим міцнішою вона буде. Чи це справді так?

Медицина довела: без праці організм втрачає здатність до тривалого життя. „Нічого не робити — це нещастя старих", — писав 82-літній Віктор Гюго. Всі відомі довгожителі-трудівники.

Отже праця корисна для здоров'я людини. Вона краща за будь-які засоби зміцнює організм, його нервову систему.

Правильно організована праця — це передусім порядок на робочому місці. Зайві речі розсівають увагу, безладдя затримує й обмежує рухи, напружує нерви. Погіршують самопочуття і працездатність задуха в приміщенні, тютюновий дим, всілякі сторонні запахи, пилюка.

Найкраще освітлення — розсіяне сонячне. А вечорами можна користуватися лямпами денного світла. Вони не такі яскраві. Треба мати й настільню лямпу з абажуром. І слід ставити праворуч, або перед собою.

Добре впливає на працездатність правильний робочий ритм, а також ряд психічних факторів — воля, впевненість у своїх силах, зосередженість, зацікавленість у роботі.

Дуже важливим є уникати перевтоми. Надзвичайно ефективним для цього є чергування видів робіт, зокрема фізичної й розумової. Коли людина виконує фізичну роботу, відпочинком для неї буде книга, радіо, музика, кіно. Людям розумової праці доцільно провести своє дозвілля, пораючись у саду, на городі.

Корисний тривалий відпочинок (вакації). Він відновлює сили організму, без нього не можна зберегти працездатність, здоров'я.

На жаль є люди, які не вміють правильно проводити своє дозвілля, знайти ті форми відпочинку, які відповідають їхньому вікові, стану здоров'я, фізіологічним потребам організму. Тут важливо не забувати про „дрібниці". Під час напруженого трудового процесу треба міняти позу — відкинутись на спинку стільця, зробити протягом двох-трьох хвилин глибокі дихи і видихи. Щоб відпочили очі, досить кілька хвилин дивитись у далечінь. Ефективно впливають обтирання шиї та обличчя холодною водою.

Вихідний день найкраще проводити за містом — у лісі, на річці. Свіже повітря, нові враження чудово впливають на нервову систему. Ні в якому разі не можна відкладати на неділю все недороблене за тиждень.

Подалі від домівки старайтесь провести й щорічну відпустку. Туристські та альпіністські походи, виїзд на риболовлю й полювання, подорожі по річках — це справжній „елексір" для всього організму людини. Правильно **проведена відпустка дає фізичну „зарядку" на цілий рік.**

М. Коломійцева, мед.

лежно від того, що дана особа отримуватиме 75 дол. пенсії для старих. 2. Вдовина пенсія виплачується жінкам, які мають 45 або більше років та повдовіли, або вдовам будь-якого віку, якщо вони виховують малолітніх дітей або самі непрацездатні; все це під умовою, що їхні чоловіки вплачували пенсійні внески протягом мінімального терміну. Якщо вдові є 45 або менше років і вона працездатна та не має дітей на утриманні, тоді її пенсія зменшується відповідно до її віку; 35-літні взагалі не отримують пенсії. Пенсія для вдів віком нижче 65 рокві становить 25 дол. місячно та 37 з половиною відсотка пенсії її чоловіка, яку він отримав би на 65 році життя. 3. Паралельні постанови стосуються непрацездатних і повдовілих мужчин. 4. Якщо хтось неспроможний працювати з фізичних або умових причин, той може отримати пенсію для непрацездатних у сумі 25 дол. місячно та 75% своєї відставної пенсії, якщо б він вплачував пенсійні внески до 65 року життя. 5. Пенсійні платні виплачується теж на конто сиріт або дітям платника пенсійних внесків, який став непрацездатний: 25 дол. місячно для кожної дитини чи сироти; кожна п'ята і дальша сирота чи дитина отримує по 12.50 дол. 6. Крім того, пенсійний закон передбачає певне забезпечення на випадок смерти, а теж пенсію для пережившого члена родини.

ТИМ, ЩО ЛЮБЛЯТЬ ВИШИВАТИ

UKRAINIAN EMBROIDERY DESIGNS AND STITCHES

Опрацювала Анастасія Рурик

так називається книжка вишивок і стібів, написана в англійській мові. Багато ілюстрована, 12 сторінок взорів вишивок, 8 з них в кольорах, багато ілюстрованих взірців на вишивання декоративних подушок, обрусів, доріжок, рушничків з показником кольорів ниток. Є взори вишивок полтавського вирізування, роблення мережок. Стіби показують як легко навчитись вишивати гладдю, низинкою, яворівкою та багато інших стібів.

Книжка має 130 сторін друку, широкий формат, вигідний для розміщення взорів, спеціяльна оправа, щоб книжка легко відкривалась.

Книжку видав Союз Українок Канади.

Продається по $4.00 з пересилкою.

Замовлення разом з грішми висилайте

на адресу:

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

624 Upper Ottawa St.,
Hamilton, Ont.

СЕРДЕЧНА ПРИЯЗНЬ

Душевна непроминаюча краса Ольги Кобилянської, виявлена передовсім у її творах, дала багатьом дослідникам її творчости багатий матеріял до біографії письменниці.

Особливо цікавими є листування Кобилянської з друзями або поклонниками її таланту. Хто вже прочитував листи Лесі Українки до О. Кобилянської, той знає, як близько стояли вони поруч себе, як єднало їх і особиста приязнь і літературна праця.

Поруч Лесі Українки бачимо другу постать, видатну поетесу Христю Алчевську, яка широко відчинила двері своєї душі для сердечної дружби Кобилянській. Відношення їх були, як каже сама письменниця — побудовані більше на інтимній приязні, і називає вона свою молоду подругу „Білою Мевою". Скільки там величної краси, чуття і ніжности та довіря. Ці листи читаються з більшим захопленням, як найкраща повість життя самої письменниці. Замість літературної частини в цім числі, в роковини народин О. Кобилянської містимо одного листа Христі Алчевської і одного листа письменниці до Алчевської та спогад Кобилянської про Христю Алчевську. **Редакція.**

„Де джерело цього жагучого зіткнення душ, що потрясає в словах, більше як мистецтво. С. Тудор

Ольга Кобилянська і Христя Алчевська

Христя Алчевська

„ВНУТРІШНЯ КРАСА"

О пані, дорога пані, ще ніколи не доводилося мені так „переживати" того, що я читаю, так відчувати його всім серцем, як сей раз в „Думах старого"!.. Що мені ще сказати?..

„..Ти шукала передовсім душі, тобі подібної, і не знайшла. Тут і там дотикалась її своєю душею, але в цілковиту гармонію зіллятись не могла. Тут лежала доля твоя.

Так, я бачу тебе, мені здається, що твоєю душею ти — тип будучини. Не силою ума твого, а почуванням не сучасна ти".

І далі: „Ті її літа ласки стануть нараз самі з себе продовжені. Внутрішня краса душі стає чимраз більше..." Ці слова дійшли мені до самого серця. Й скільки поезії й розваги (поради) вносять вони в душу!! „...Ви знали, що гармонія не може існувати, наколи між людьми, що хотять із собою гармонійно жити, не зостанеться ще щось й таємничого..." Так воно, так правдиво є так!!

О дорога пані! Ви зуміли висловити сю невиразну „внутрішню красу" душевну, определити се таємниче Gemüth. Те, що не висловлюється, а лише чуттям передається... Це саме не було для мене з'ясовано під той час, як невимовно „щось" тягло, наприклад, мене до Вас, тягло несподівано сповідатись перед людиною... Се ця сама чулість Ваша, ся краса невідома вабила мене...

Віднині я се формулюю, мов той старий...
„..Не губити золотого пасма..."

Так! Бо се наше рідне мусимо передавати з роду в рід!..

Щиро стискаю Вам руки за цю чудову психологічну річ! Другий поділ її, а також III найбільше припали мені до вподоби. (...) Після „Думок старого" я ще більш полюбила Вас!

А як се гарно: „Літаєш, бо — сильна, літаєш самітня, бо твою самоту собою заповняєш".

Ваша Христя.

(З листа до Д. Кобилянської від 25.IX 1905 р., Харків)

ДОРОГА МОЯ БІЛА, ПРЕКРАСНА МЕВОЧКО!

Ви знаєте, що Ваші письма справляють мені таку велику радість, тому Ви і не забуваєте на мене. Своєю фотографією врадували Ви мене так, що се як промінчик сонця впав в моє теперішнє дуже смутне життя. Слава Богу, що є ще на світі люди з серцем і чуттям, з теплими зворушеннями, що аж легше стає людині на душі, яка дивиться вперед себе мов у ніч. Раз по раз думала я про Вас і загадувала писати до Вас листа, бо мене непокоїло Ваше мовчання; я гадала, що мали може які прикрості, то й побоювалась за свою дорогу Меву. Аж нараз прийшов лист з Вашою фотографією. Спасибі Вам, що не забуваєте за мене; я маю до Вас якесь таке велике довір'я, що мені здається, наколи б Ви могли так коло мене опинитись, то моя душа поздоровіла б відразу, бо вона тепер в мене дуже бідна і хвора. Але Ви так далеко, що я навіть не можу Вам руку за Вашу ніжність і доброту стиснути.

А тепер хіба буду Вам про себе писати, я ніби маюся трохи ліпше, лише серце в мене дуже ослаблене і через те, що б не розвинулась якась серцева хвороба, я мушу виїжджати десь в купелі. Властиво, був у мене зразу суставовий ревматизм в ногах, відтак кинувся на серце і голову, в наслідок чого я була якийсь час потрохи як спаралізована. Та тепер вже мені настільки добре, що ходжу вже денно по годині понадвору і можу займатись читанням і писанням, бо давніше не сміла я того всього.

Я загадувала їхати в Одесу на лиманські купелі, але мій лікар висилає мене в німецький заграничний курорт Наугайм, де спеціяльно на такі слабості можна лічитися... Я тепер як на двоє поділена. В Одесу я би радше поїхала, бо все ж воно ближче і в мене там знайомі, хоч і не багато (доктор Липа, з яким якраз тепер переписуюсь), а з другої сторони — боюсь не слухати свого лікаря, який мене дуже сумлінно дозирав і „вмерти не дав", бо до смерти мені недалеко було. Курорт Наугейм лежить аж за Франкфуртом і доста далеко. Не радо мені прийшлось би їхати так далеко самій, але врешті що робити; мені вже так надокучило оте погане життя, що веду його тепер, що все інше буде миліше, ніж та страшна одностайність... сірі меланхолійні дні і тупе ожидання вечора, де можу лягти в постіль.

Курорт в Німеччині буде мене доста коштувати, і турбуюся потрохи і тим, та вже, може, все дасться уладити, щоб лише скорше до мая виїхати. Якби я так могла Вас, дорога „србілиста мево" моя, забрати туди з собою, прийшло б все скорше, але куди Вам їхати так далеко. Ви ж одні у своєї неньки і, певно, ціла її радість. В мене душа тепер така захмарена і без настрою, така підмулена, що я не можу прийти до рівноваги. Мешкаю тепер дуже погано... маю малесенький покоїк з одним дрібним віконцем і не бачу нікого і нічого живого через нього. От тому-то, коли заб'ється біла мева сріблистими крильцями до того смутного віконця, — я прокинуся трохи з своєї меланхолії. Мені хотілось би Вам дечого багато, багато говорити й оповісти, сказати, чому моя душа замулена і що її точить, сказати помимо того, що Ви молоденькі, а я від Вас старша, але що то має до речі? В Вас є душа ніжна і така, здається мені, повна поетичного чуття, і тому я Вас люблю, хотіла б взяти голівку Вашу в свої руки і притиснути її до свого чола. Тому я пишу Вам так одверто, а як доля зведе нас докупи, розкажу ще дечого багато, багато.

Так се на нині, другий раз, може, оповім більше. Як перебуду ще тих кілька місяців, нім виїду ще де, й як поздоровію, напишу велику психологічну студію, і Ви приїдете до мене або я до Вас, і я Вам її прочитаю, бо друкувати її ледве чи схочу. Чи поїду в Німеччину, чи може ще в Одесу, напишу, як вже буду все напевно знати. А покищо здоровлю Вас, не забувайте на мене, знайте, я належу як вже не до „інших", але напевно до „вдячних".

Ваша **Ольга Кобилянська.**

Чернівці, 10 лютого 1904 р.

Ольга Кобилянська

Моїй Меві

До мене дійшла вістка, що її не стало. Ніяк не можу з тим погодитися, щоб її вже не було. В моїй памяті вона обличчям і вдачею молода так, як я її лист із світлиною з Ялти, з-над Чорного моря! Письма того давно нема, але в моїй памяті остало з нього, що її батько — щирий українець, багатий (як було лиш скромно поміч стрічками намічено), що хотів піднести промисел на Україні, та за те знищив його міністер Віттє. З приводу утрати цілого маєтку він скінчив трагічною смертю, бо кинувся під потяг. Мати Христі Алчевської побіліла з горя за одну ніч, а в неї самої, що числила всього

кільканадцять літ, осталося на молодій голівці по одній стороні біле пасмо волосся. Про свою літературну працю не згадувала мені у своїм першім листі, але я пізнавала її спроби тут і там в „Літературно-науковому віснику".

Доки жив Христі брат, славетний співак Іван Алчевський, що майже постійно перебував при Паризькій опері, він щиро спомагав матеріяльними своїми здобутками матір і сестру.

Особисто пізнала я Христю й її матір в році 1904-(190-)5, як переїжджала в повороті з Яремча через Чернівці назад на Україну, задержавшись тут на кілька годин на те, щоб познайомитися особисто зі мною. Вона повітала мене як письменницю, а я її як незвичайно милу, граціозну з поетичною душею. Я пішла відвідати з нею її матір, білоголову матрону, що прийняла мене, як давню знайому, щиро, одверто, безцеремонно. Тут у готелі („Під чорним орлом") провели ми зо дві години й з обіцянкою писати собі часто й не забувати себе розійшлися, бо в 8-й годині вечором вони від'їжджали. Той двогодинний побут зблизив нас дуже, особливо Христя навідувала мене листовно часто.

В році 1908-м ми стрінулися в німецькім корорті Наугейм. Мені було кілька днів до від'їзду, коли вони з матір'ю над'їхали з Харкова. Зараз же тої самої днини, по їх приїзді, скоро лише влаштувалися в якійсь сусідній віллі, вона забрала мене на повіз, і ми поїхали далеко поза курорт. Їй бажалось проїхатися „німецьким степом" та розказати мені про справдішній український, безмежний степ, і як чоловік в нім стає мимоволі поетом. Говорила, що перебуває багато в селі, що її мати вчить сільських дітей. День в день навідувалася вона до мене, ходили й їздили ми на проходи, між тим, як її мати лиш рідко виходила. Про своє замилування до літератури і до писання прози чи поезії вона мало говорила, і я відгадала, що „писання" чи поезія — це не було в неї якогось роду „мольбою", що не надавалась до буденщини. На спомин про тих кількох гарних днів, проведених на чужині, дали ми зробити світлину.

Розставшись із Христею у Неугеймі, ми не бачились більше, хоча часто, дуже часто вона навідувалась листовно до мене і від часу до часу висилала мені, своїй „Ольгуні", як називала мене пестливо в своїх листах, світлини, а я відписувала їй, своїй Меві, не менше тепло.

Наше листування було більше тепле ніж літературне. Пригадую собі всякі подробиці. Вона оповідала мені, що до 8-го року життя ходила в хлопячій одежі, бо їй дуже подобалося бути хлопцем, і називала себе „Мішею".

Як їй поводилось по смерті матері і брата, мені невідомо. В році 1921-у, коли один з моїх братів вертав із російського полону, відвідав її (вона подавала в той час лекції української мови в міністерстві у Харкові), то ледве впізнав її по ще завжди гарних ласкавих очах, які світилися в марному личку.

Двічі приходила мені після того відомість від неї. Раз писала, що вже не голодує так тяжко і що в Харкові є вже центральне огрівання, а другий раз, що вчить по-французьки, а часом і по-українськи, що трохи краще відживляється, тішиться на моє оповідання „Апостол черні." Оба рази відповіла я їй на її листи, але чи дійшли вони до неї?

Коли дійшла до мене відомість про її смерть, я в недовгий час потім стала шукати збірки українських поезій під заголовком „Розваги", виданої 1908 року в Києві, де, знала я, знаходились між іншими Христині поезії. Мені хотілося прочитати її вірші, наче почути її голос. І найшла. Крім „Розваги", попався мені в руки і один її нарис під заголовком „Де мріє далеч". Приглядаюся ближче і бачу, що нарис цей присвячений моїй особі і що в році 1909-у, коли помер мій наймолодший брат, який, мимоходом сказавши, забрав багато сонця з мого життя за собюо.

І я врешті пригадала. Вона, та люба колись така гарна людина з сонцем на устах, посвятила мені той нарис, але я в тодішнім великім жалю, не дотикаючись й інших книжок, не брала й того нарису в руки і все переховувала, доки не попав він мені аж тепер по її смерті.

Прости, моя Мево! Коли сную нитку своїх спогадів та перелистую Твої стрічки, пригадується мені невеличкий вірш, який до глибини передає мені Твою душу:

Ясний сокіл серед степу
На простори поглядає
І угору дужі крила
Гордо й весело здіймає.

Гей ви, братя-соколята!
Прилетіть до мене, милі,
Ми полинемо на волю, —
Де морські гуляють хвилі!

Запитаюся я в моря,
Звідки в нім береться сила?
Переможемо недолю,
Що наш край занапастила!

Чернівці, 3 лютого 1933 р.

ВІДДІЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

НЕ ВПІЗНАЛА НАВІТЬ МАМА

Я побігла вранці боса
У сріблясті роси,
Над криничкою у гаї
Розчесала коси.
Вмилась гарно в студениці,
Ранок привітала.
У траві біля криниці
Квітів назбирала.
А прибігла я під хату,
Глянула в віконце —
Не впізнала навіть мати:
Чи то я, чи сонце?!

В. Ладижець

Микола Погідний

КАЗКА ПРО СОНЯШНУ КВІТКУ

Матуся розповідала своїй донечці Оксанці дивну історію про соняшного лицаря. Будьто він живе десь далеко, має своє власне соняшне царство і соняшний замок, що весь блестить пишними й дорогоцінними самоцвітами. Там він і царює і виконує дуже важну роботу. Кожного ранку він виносить свого золотого щита на ворота і там завішує його на цілий день.

Вечером він його забирає і ховає на цілу ніч, щоб на другий день знову його винести і завісити на воротях. Того золотого щита можна бачити кожної хвилини, тільки щоб не заховався за темні хмари.

Оксанка почувши це, зразу полюбила соняшного лицаря, але дуже негодувала, коли той золотий щит чомусь досить часто ховався за темні хмари. А що Оксанка все мусіла знати, то ж пішла до матусі і запиталася: чому воно так, що сонечко від них ховається, немов втікає?

А матуся пояснює: Мабуть соняшний лицар чогось засмутився, зажурився, що не хоче глядіти на нашу землю.

Така відповідь схвилювала Оксанку.

— А чому ж би соняшний лицар мав би журитися, коли там завжди ясно і радісно?

А матуся одвічає:

— Як тобі цікаво знати, моя доню, то піди до нього і запитайся. Мені ж немає часу тим займатися. В мене робота!

Ото ж Оксанка не довідавшись, вийшла надвір і задумалася. А тоді приступила до неї чарівна красуня Мрія. Вона погладила Оксанку по головці й каже:

— Правду треба самому розкривати. Ходи за мною!

Оксанка й пішла за цією чарівною панею. А красуня Мрія зупинилася біля блакитнього воза, що несподівано появився і каже:

— Сідай Оксанко! Поїдемо до соняшного лицаря, а він нам про все розкаже.

Оксанка рада цьому, зараз стрибнула у віз, біля неї сіла чарівна красуня Мрія і блакитний віз понісся вгору.

Летять вони понад зелені поля, кучеряві ліси, несуться понад сріблисті хмари, все вижче-вижче, перелетіли золотисті таємничі небеса і врешті опинилися у соняшному царстві. А їм назустріч виходить дідусь з довгою срібною бородою і диямантовими очима, звернувся до Оксанки й питає:

— Чого тобі треба, доню, від нас? Памятай, що ти у великій небезпеці. Сонечко гарне здалеку, а з близька воно палить і убиває.

— Я цього не боюся, каже Оксанка. Я тільки прийшла запитатися, чому сонечко від нас ховається? Чого воно сумує? Чи може ми не варті того, щоб сонечко нам світило і нас пестило? Адже усі ми любимо сонечко!

— Знаю, знаю, моя люба дитинко, каже дідусь, але ось трішки почекай. Вже йде соняшний лицар, він все тобі ви-

ПЕРЕГОНИ

— Моя машина швидша за всіх — сказав Грицько. Ухопив грузовика і — бі-бі! — посунув його вперед.

— Ні, моя швидша! — крикнув Дмитрик і щосили штовхнув свій пожежний автомобіль.

— А я... я он як! — і Андрійкова легкова рвонулася навздогін, мов стріла.

Гур-р!.. Гур-р!.. — покотились машини. Діти за ними. А в Петрика не було машини. Засмутився малий, от-от заплаче. Потім ухопив лозину, скочив наче на коня:

— Но-о!.. В мене автомобіль на копитах! Усіх пережену!

Л. Шиян

яснить і розкаже.

Тільки дідусь скінчив говорити, а соняшний лицар справді вже йде, золотого щита несе, повісив його високо на золотих воротях, а тоді підходить до Оксанки й каже:

— Вітай моя люба дитино у нашому соняшному царстві! Кажи, чого тобі від мене треба?

А Оксанка питає:

— Скажи мені, соняшний лицарю, чому твоє сонечко завжди ховається за чорні хмари? Чому воно сумує, чому горює?

Соняшний лицар почувши таку мову, якось дивно усміхнувся, щось подумав і каже:

— Тому сумує, бо багацько людей не любить мого сонечка. Вони втікають від сонця, ховаються у темноті ночі і тому нам сумно.

Від такого слова Оксанка теж засумувала, задумалася, а тоді каже до соняшного лицаря:

— Вони, мабуть, втікають, бо не мають чистого серця. Бо їх томить зло, бо їх очі завидющі, а руки загребущі.

Соняшний лицар здивувався такою відповіддю і питає:

— Як же нам їх рятувати? Як їх вивести на світляну дорогу до мого сонечка золотого?

— Тільки соняшними квітками можна їх порятувати звеселити і землю нашу потішити. Дай мені одну квітку з твого соняшного городу. Твоя квітка пригадає їм навіть і вночі про твоє соняшне царство і золоте сонечко!

Соняшний лицар усміхнувся, зараз зірвав зі свого городу чарівну соняшну квітку і подав Оксанці.

— Візьми і будь щаслива з нею. Хай вся твоя земля уквітчається цим чарівним цвітом. Тоді люди не будуть забувати, що над усіма нами царює золоте сонечко!

Тоді соняшний лицар кинув на неї віночок золотих променів і Оксанка з чарівною красунею Мрією понеслася на блакитньому возі назад на свою рідну землю.

Вернулася вона до своєї хати, посадила сонцецвіт у своєму городчику, підлила теплим дощиком і сонцецвіт росте і розсипається і розкидається по усіх городах, нивках і полях.

А люди, як побачили цю дивну квітку, її дивну перемін, як вона засяяла довгими золотими листочками, як її головочка заповнилася золотими зубками то дивувалися і на сонечко оглядалися. А соняшна квітка пишалася великою короною, пнулася вгору і завжди поверталася до золотого сонечка.

Тож полюбили люди цю чудесну квітку, соняшником її прозвали і першою її визнали між своїми квітниками. Бож немає між земними квітками вищої і більшої за золотого пишного і буйного соняшника.

Він гордо несеться, понад усіма пнеться, а хоч усіх бачить, його личко завжди до сонця. Немов каже людям: І ви так робіть. Хоч би як вам було сумно і важко і гірко, повертайте свої личка до сонечка золотого!

А соняшний лицар завжди вам допоможе...

ЖОВТЕНЬ

Червоно й жовто розмальовує
Він і берези, і кленки.
Стоять, пишаються обновою
Ліси, сади і байраки.

Над ними сонце низько-
[низько —
В гілки вплелися промінці.
...На пагорку біля берізки
Зійшлись погрітися зайці.
Та сонечко не припікає
Так, як у літні теплі дні,
Надворі осінь.
В гущині
Горішки білочка збирає.
Вже не почуєш голосистих
Пташок у лісі й на ланах...
Їжак опале жовте листя
Поніс у нору на голках.

Л. Ковальчук

ВШАНУВАННЯ ЗАСЛУЖЕНОЇ ЧЛЕНКИНІ

Валентина Миколаївна Завадська

Союз Українок в Канаді має добрий і прикладний звичай вшановувати своїх членкинь за їх працю для організації і суспільства, яку вони проробили тут в Канаді або й на рідних землях. Філія Союзу Українок ім. княгині Ольги при катедрі св. Володимира в Торонті, на одному зі своїх засідань, ухвалила вшанувати декілька своїх старших віком членок. Тоді ж постановили, в понеділок, 17 травня вшанувати заслужену членкиню, пані Валентину Миколаївну Завадську, яка довший час виконувала обовязки пресової референтки, була представницею Союзу в КУК, а відтак — делегована тим же КУК до Фундації ім. Т. Шевченка, де була заступницею голови. Пані Завадська має за собою великий дорібок громадської праці, особливо в своєму рідному Києві і Львові, а пізніше на еміграції; в Польщі і Німеччині. По приїзді до Канади включалася до організації — Союзу Українок.

В призначений понеділок, 17 травня, в залі Катедри св. Володимира, при гарно накритих столах, засіла велика кількість членкинь філії та представниць від КУК: голови — пані Ганківська, бувша голова пані Вертипорох та заступниця голови — пані Палієнко.

Присутній Всеч. о. Фотій виголосив молитву. Програмою керувала голова програмового комітету, пані Лавринюк. Щоб ближче познайомити присутніх з особою п. Завадської, попрошено до слова її знайому ще з Києва, з якою п. Завадська співпрацювала в Міністерстві Освіти, пані Марію Волосевич, яка прочитала про життєві дороги Валентини Миколаєвни Завадської. Пані Валентина народилася в Києві. По закінченні Міністерської гімназії, в в 1904 році, здає спеціяльний іспит з латини з 8 кляс при мужеській гімназії і в 1906 році вступає до університету св. Володимира на правничий факультет, який закінчує в 1909 році. Рівночасно вчиться співу в консерваторії. В 1917 році, по розвалі Російської імперії, як свідома українка, п. Завадська, враз зо своїм чоловіком, суддією Віктором Завадським, включаються в український рух. В 1918 році вступає до партії Соціялістів-федералістів, а також працює в Міністерстві Освіти, спочатку діловодом, опісля старшим діловодом, а наостанку — начальником Відділу середніх шкіл. В 1919 році не виїхала з урядом, але провадила конспіративну працю для УНР. В 1920 році покидає Київ назавжди і опиняється в місці осідку Уряду, на еміграції в Польщі — місто Тарнів, коло Кракова.

Тяжка недоля нашого, інтернованого по польських таборах, війська, велике число хворих і ранених козаків в шпиталях, розкиданих по ріжних містах, турбує суспільство. При допомозі доктора Івана Липи, п. Завадська закладає „Українську Жіночу Спілку допомоги хворим і раненим козакам". Спілку провадить, як голова, аж до виїзду в 1921 році до Львова. Славної памяті Головний Отаман Українських Військ С. Петлюра ставився з повним визнанням і подякою до праці Спілки і не раз переказував поважні грошеві суми на цю ціль. У Львові п. Завадська працює в двох гімназіях — Рідної Школи і СС. Василіянок, викладаючи історію і французьку мову, а також обняла в гімназії Р. Ш. загальне виховательство. Крім гімназій п. Завадська провадить лекторат на тайному українському університеті і дає приватні лекції.

Одночасно з зарібковою працею, п. Завадська, на запрошення відомої організаторки і основоположниці Союзу Українок, Мілени Рудницької, приймає обов'язки референтки чужеземних і дипльоматичних зносин в Головній Управі Союзу. З постанням у Львові „Товариства Жінок з Вищою Освітою", обрано її головою Товариства. В 1929 році довелося залишити Львів і перенестися до Варшави, де спочатку учителює в гімназії, а потім переноситься до судівництва, як присягла перекладачка при судах. В Союзі Українок Еміґранток, стає містоголовою (голова — пані Президентова Марія Лівицька). Як делегатка зазначеного Союзу, бере участь в міжнародніх жіночих конгресах у Відні і Празі, Станиславові де запізналася з канадійською делегаткою Ганною Романчич і на конгресі Словянських Жінок у Варшаві. В 1930 році одержала диплом Варшавського Університету з романістики.

З вибухом другої світової війни, змушена залишити Варшаву, враз з родиною, в липні 1944 року і виїхати до Німеччини. По капітуляції, п. Завадська працює в таборах УНРРА, потім ІРО, а крім того повнить функції голови Таборової Ради і члена міжтаборового)на 5 таборів суду). В 1950 році п. Завадська еміґрує до Канади. В Торонто, стає до праці в заснованому тут Воєнно-Історичному Інституті і з 1953 року є адміністратором і членом Дирекції. З 1955 року — членкинею Союзу Українок ім. Княгині Ольги.

Від Союзу Українок Канади вітала пані Завадську пані Сакалюк, пригадуючи перше знайомство з п. Завадською. Добродійка Фотій в теплих виразах склала побажання і привітання від Рідної Школи. Пані Бевш вітала від екзекутиви Східньої Канади. Приємно було почути, як доктор Янішевська звернулася до п. Завадської, як до „Дорогої вчительки", бо вона власне вчилася французької мови в гімназії Василіянок у Львові, де викладала п. Завадська. Представниці від КУК, п. Ганківська, п. Вертипорох і п. Палієнко дали похвальну оцінку праці п. Завадської в Комітеті Українок Канади.

Не поминули і присутньої на залі доні п. Завадської п. Євгенії Заяць і попросили її до слова. Вона оповідала, що від найменших літ памятає, як мама завжди поспішала на засідання і реферати. По закінченні привітів, пані Фролов доручила скромний, але гарний дарунок від

усіх присутніх членкинь, а крім того — конверт з грішми. Пані Лавренюк подякувала всім за щирі привіти і попросила до слова пані Завадську. Зворушено і сердечно подякувала Валентина Миколаївна всім присутнім, а особливо — зарядові за прийняття і вшанування її та за так гарно уряджену вечерю. Звертаючись до пані голови Євчук, подала їй одержаний в дарунку конверт з грішми, вкладаючи до нього і свою датку й просила передати їх на цілі Катедри в Торонто. **М. В.**

ПОДЯКА

Користаючи з ласкавости Редакції „Проміня", хочу висловити найщирішу подяку Союзові Українок Канад, філії ім. св. княгині Ольги в Торонто за прекрасний вечір 17 травня, уряджений для мене. Передовсім дякую Заряду, з пані Євчук на чолі, які офірували свій цінний час і виявили стільки доброї волі, всім тим, хто промовив до мене і вітав так щиро і сердечно. Присутність пань з Комітету Українок Канади — Ганківської, Вертипорох і Паліенко підкреслило нашу єдність — українських жінок, гасло, для якого я вклала багато сил за своє довге життя.

Дякую всім тим, хто відвідував мене в шпиталі, під час моєї хвороби і підтримував мене морально. Чудові квіти від Комітету Українок Канади і Союзу Українок-Торонто — були для мене великою радістю. Молю Бога, щоб дав мені сили для дальшої співпраці з Вами, дорогі Сестри! **Валентина Завадська**

ТІ, ЩО ЦІНЯТЬ ЖУРНАЛ І ЙОГО 5-РІЧЧА

Відділ Доньки України у Форт Вілліям, з нагоди 5-річчя журнала „Промінь" провів збірку серед своїх членок; зложили: пожертви по $2.00 — добр. К. Пахолків, О. Михайлишин, О. Венгер, М. Сторожук, Є. Шелепюк, А. Пуляк, Р. Андрус, Ю. Сурмай, М. Дудка, М. Паробій, М. Пресунька, О. Ковальчук, О. Яремчук, С. Клименко, — разом $28.00, з каси т-ва жертвувало $22.00, разом $50.00 від нашого відділу.

Бажаємо видавництву Союзові Українок Канади як-найкращих успіхів, а високоповажаній редакторці добра і багато витривалости у праці.

За відділ:

Ольга Михайлишин, кас.

Відділ ім. Лесі Українки у Ванкувері пересилає дві нові передплати і $50.00 дару на ювілейний фонд „Променя" з нагоди його 5-річчя.

Разом з тим членки нашого відділу вітають перше 5-ліття журнала та бажають його співробітникам всього добра і багато витривалости у праці.

Хай наш журнал і надалі стоїть на сторожі нашої культури, а його проміння хай проникає та освічує кожну українську хату. Віримо, що й більше передплатників з Ванкуверу причиняться до його оцінки та пожертви.

За відділ — **Марія Богдан**

Відділ ім. О. Басарабової у Васетна, Алберта, складає в дар з нагоди 5-річчя „Променя" $10.00 на його фонд. Просимо вибачити за припізнення. Бажаємо шановній редакторці нашого журнала багато успіхів і приємности від читачів. Бо всі ми наш „Промінь" любимо читати і радіємо його дотеперішнею працею. Щасти Боже надалі!

За відділ — **Марія Роґоза**

Відділ ім. О. Кобилянської у Витков, Саск. засилає дар з нагоди 5-річчя „Променя" $8.00. Членки улаштували чайне прийняття для матерів у День Матері і оце висилаємо на журнал як дар. Вітаємо редакцію і всіх працівників журнала у його 5-річчя та бажаємо йому найкращих успіхів у дальшій праці.

Галя Олексюк

ЮВІЛЕЙНА ГОСТИНА

Членки т-ва ім. О. Кобилянської у Витков, а також і члени нашої громади улаштували гостинне прийняття для п-ва Володимира і Розалії Никифоруків, які живуть у Калмар, Алта, але походять з нашої місцевости, бувші наші члени загостили до нас до Витков. В той же час припадало 25-ліття їх подружнього життя. Родина, знайомі та наша громада вшанувала наших дорогих друзів і з тої нагоди висилаємо на журнал „Промінь" $10.00.

Галя Олексюк

ВИКАЗ ЮВІЛЕЙНИХ ПОЖЕРТВ

Відділ ім. Доньки України — Форт Вілліям, Онт. —	$50.00
Пані Катерина Яремчук — Детройт, Миш. —	10.00
Пан Григорій Купченко — Бінфей, Саск. —	10.00
З нагоди 25-ліття подружого життя панства Володимира й Розалії Никифоруків — Калмар, Алта, збірку переслала Галя Олексюк —	10.00
Відділ ім. О. Басарабової — Васетна, Алта —	10.00
Відділ ім. О. Кобилянської — Витков, Саск. —	8.00
З нагоди уродин пані Р. Стефанчук — Калґері, Алта., збірку переслала Е. Коваль —	6.50
Панство І. і А. Тимочко — Ошава, Онт. з нагоди 35-ліття подружжя —	5.00
Пані Параска Матвійчук — Декер, Ман. —	5.00
Пані А. Тріщук — Оттава, Онт. —	5.00
Пані Олександра Пригорницька — Торонто, Онт. —	3.00
Пані Анна Вишневецька — Вінніпеґ, Ман. —	2.00
Пані Марія Ф. Ґрипюк — Ґронлид, Саск. —	2.00
Пані Д. Яремій — Донвил, Онт. —	2.00

По $1.50: В. Слон — Овкборн, Ман., О. Радкевич — Торонто, Онт., Г. Квас — Норт Сорі, Б. К.

ПРИДБАЛИ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ

Пані К. Міських — Едмонтон, — 2, раніше 8, разом —	10
Пан В. Перепелюк — Флин Флон — 1, раніше 9, разом —	10
Пані А. Бойко — Торонто — 1, раніше 2, разом —	3
Пан В. Купченко — Едмонтон —	1
Панна О. Самоїл — Венкувер, Б. К. —	1
Панна Віра Шевчук — Вилловдейл, Онт. —	1
Пані А. Кирилюк — Гелок, Минн. —	1
Пані Л. П. Процишин — Донвел, Саск. —	1
Пані К. Луцюк — Вакав, Саск. —	1
Пані М. Юзик — Реджайна, Саск.	1

РІЧНІ ЗВІТИ ВІДДІЛІВ

ВАНКУВЕР, Б. К.
Відділ ім. Лесі Українки

Річні збори відділу відбулися в неділю 31-го січня 1965 р. в залі Українського Народного Дому. Голова пані Софія Ясенчук відкрила збори і Всеч. Прот. П. Сацевич провів молитву. Хвилиною мовчанки вшановано покійних членок відділу.

Предсідницею зборів була голова — Софія Ясенчук, секретаркою Люба Кут. Звіт річної праці дала голова, членки заряду і голови комітетів. Діяльність т-ва за минулий рік була така:

Відбулося 10 місячних зборів, 1 спеціяльні збори, піврічні збори, 14 засідань заряду і комітетів, спеціяльне засідання і 5 вечорниць, під час яких провадилося писання писанок.

Підприємства — була Йорданська Свята Вечеря, стріча Нового Року з вечерою і забавою, спільно з СУМК-івцями, бенкет-вшанування українських піонерів — спільно з відділами Бирнабій і Валей, спільне святочне, обід в день храму і візитації Преосв. Владики Андрея, 2 пущення з вечерою, обід з нагоди закінчення української і недільної школи, весняний базар з вечерою, весняний чай і виставка мистецтва, чайне прийняття у саду пана Сташина, прийняття в честь Пресв. Владики Андрея, о. д-ра Савчука, і голови централі С.У.К. — пані Анни Токарик під час її побуту на провінціяльнім з'їзді у Ванкувері.

Товариство приготовило сніданок для дітей української і недільної школи по сповіді і Св. Причасті, вечерю-бенкет церковної громади, 3 похоронних обідів, обід на пікнік церковної громади, взяли участь в осінньому базарі церковної громади, де приготовили 2 вечері, мали продаж домашнього печива і дали загальну поміч де було потрібно. Приготовили обід і взяли участь в провінціяльнім з'їзді С.У.К. — заходом пров екзекутиви С.У.К. на Б. К., причинилися до святкування „Українського Дня" — заходом КУК. Заходом культурно-освітнього комітету на чолі з Марією Вакалюк, відзначено свято Лесі Українки відповідною програмою і подано перекуску.

Влаштовано продаж домашнього печива і писанок у склепі Симсон Сірс, продаж Великодного печива і писанок у парафіяльній залі перед Великоднем, печеню у саду панства Сироїд і в саду п-ва Флейчук. Товариство мало виставку українського вишиття і писанок у будинку домашнього мистецтва на міській виставі і там демонстрували писання писанок і вишиття. Також демонстрували писання писанок у склепі Годсон Бей через 5 днів перед Великоднем і взяли участь в „Інтернешонал Артс Дісплей", де мали виставку українського мистецтва. За рядили вечерок, на якім пан Богдан висвітлив фільму з діяльности нашого відділу, потім подали перекуску. Мали прогульку до Роял Таверс готелю у Ню Вестминстер, де оглянули готель, а потім були прийняті чаєм і перекускою.

Жіноче тов. опікується молодшим СУМК-ом, якого очолювала Олена Дзюбенко. Куховарська книжка, яку видали, пороблено заходи в 1963 р. вже дано до друку. За старанням товариства пошито накриття до церкви на престіл, тетрапод, у вівтарі і вишито хоругви.

Товариство жертвувало $1,500 на площу що її закупила церковна громада і $778.65 з обідів пожертвувано на місцеву церкву.

На Народний Дім — 15 дол., на пресовий фонд журнала „Промінь" — 15 дол., на видавничий фонд Фундації ім. Наталі Кобринської — 15 дол. до централі С.У.К. — 17 дол., на організаційний фонд — 10 дол., на юнайтед апіл — 10 дол.

Фінансовий звіт: з 1963 р. осталось — $388.01, приходи за 1964 р. — 6,218.76, розходи за 1964 р. — 5,953.92, в касі осталось на 1965 р. — 652.85.

Заряд тов. на 1965 р.: Голова — Софія Ясенчук, уступаюча голова — Люба Кут, заст. голови — Докія Масцюх, Емілія Остапчук і Катерина Кірстюк, рек. секр. — Ольга Козловська, кореспо. секр. — Марія Паланич, касієрка — Дора Кук. Референтки, що очолюють комітети: культурно-освітний — Марія Вакалюк, мистецький — Ольга Кіндрачук, добродійний — Василина Москаль, забавовий — Варвара Герман і Анна Середа, сестриць — Анна Гуцуляк, господинь — Анна Гуцуляк, Жіночої Ради — Докія Масцюх, Молодшого СУМК. — Олена Дзюбенко і Галя Токарик, представ. до КУК — Галя Токарик і Емілія Остапчук, „Промінь" — Марія Богдан, архіву — Люба Кут, бібліотекарка — Галя Токарик, складати квіти до церкви — Анна Лазарович. Контрольна комісія — Галя Токарик, Василина Москаль, Марія Ахтимійчук. Членки, що учать рідну школу: Олена Дзюбенко і добр. О. Сацевич. Недільну школу — Галя Токарик, Ольга Козловська, добр. О. Сацевич.

Ольга Козловська, рек. секр.

ФОРТ ВІЛЛІЯМ, ОНТ.
Відділ ім. О. Басарабової

Річні збори т-ва відбулися в залі Просвіти в неділю 20-го грудня 1964 року. Збори відкрила голова т-ва пані Р. Баран. Предсідницею зборів була пані Катерина Грицик, секретарками були пані — Ольга Явна і Розалія Андрус. Членки заряду здавали звіти.

За рік т-во відбуло 6 місячних зборів, 7 засідань заряду і 4 спільних з зарядом „Просвіти" засідань. Заходами відділу найнято Панахиду в память нашої патронки Ольги Басарабової. Т-во улаштувало два пікніки і членки помагали у пікніку від „Просвіти" для КУК. Старанням т-ва відбувся весняний базар і осінній чай. Членки приготовили перекуску для хористів по концерті в память Симона Петлюри і вечерю для „Фиш Дербі", видали одну поминальну перекуску та одну перекуску для консерватів. Членки взяли участь у святкуванні 150-ліття Шевченка, помагали при Йорданській Святій Вечері і Дню Подяки при Церкві св. Благовіщення. Спільно з іншими відділами вітали гостю письменницю Ірену Пеленську. Членки т-ва почали працю гри бінґа раз у тиждень. Т-во сповнило свій буджет до централі і жертвувало на такі цілі: умово недорозвинених дітей — 20 дол., Інститут Сліпих — 20 дол. Рідну Школу при Просвіті — 20 дол. „Флоренс Бут Гоме" — 10 дол. Санаторію у Форт Вілліямі — 10 дол., Фонд Недуги Рака — 20 дол., Юнайтед Апіл — 5 дол., журнал „Промінь" — 10 дол.

Заряд т-ва на 1965 р. голова — Р. Баран, уступ голова — А. Ландяк, заст. голови — К. Грицик, рекор.

секретарка — М. Грицишин, секр. англомовна — А. Морфі, фінан. секретарка — С. Павчук, касієрка — О. Новак. Представниця до КУК. — Р. Андрус, Р. Баран, Б. Зелінська. Контрольна комісія — Л. Костишин, Ю. Верстюк, Р. Сулима, (молодша). Комітети: Відвідування хворих — О. Явна, А. Доминик. Господині — А. Ґриф, А. Вірстюк (старша), Н. Стецюк, програмовий комітет — Р. Андрус, А. Донилик, Ольга Явна, Д. Зикан, П. Балабан, бінґа — А. Морфі, А. Донилик, Л. Костишин. Телефону — Г. Лилик, Ю. Верстюк. Ґардероби — П. Балабан.

М. Грицишин, секр.

ІННІСФРІ, АЛБЕРТА.
Відділ ім. Олени Пчілки

Річні збори т-ва при Укр. Пр. Церкві відбулися 2-го грудня, 1964 року. Голова т-ва, пані Ґледис Лучків відкрила збори молитвою.

Діяльність товариства за минулий 1964 рік: відбулось 9 місячних зборів, товариство видало один весняний бенкет, і перекуску на 3 похорони. Куряча вечера, домашнє печиво й чай, храмовий обід, пирогове пущення, вечеря на Щедрий Вечір. Улаштовано дитячий Різдвяний концерт, якого навчанням трудились пані Емілія Ґордей і пані Розалія Сторнатко. Старанням т-ва відбувся дитячий концерт на День Матері, членки справили обід на День Подяки, улаштували вечерок для п-ва Цьоміків, які від'їхали до Ветревил.

Приходу за 1964 рік було 675 дол., в банку остало на 1965 р. 367 дол.

Заряд товариства на 1965-тий рік: голова — Марія Саїк, заступниця голови — Ірина Дроник, секретарка — Емілія Ґордей, касієрка — Розалія Сторнатко, референтка — Параскевія Кузик.

Марія Саїк, голова

ОШАВА, ОНТ.
Відділ „Барвінок".

Річні збори відбулися в залі при церкві св. Івана, на яких було присутнє велике число членок.

Звіти голови відділу, пані Марії Григоренько, заст. голови пані Гані Дутчак, секретарки пані Михайліни Ґонти й інших урядниць виявили велику пророблену працю за минулий рік.

В протягу минулого року по домах членок відбулося 9 місячних зборів. Відбули слідуючі імпрези: весняну забаву, новорічну забаву, продаж домашнього печива і випродаж уживаних речей. Цього року, так як попереднього, подарували ляльку в народнім одягу до жіночої організації Ошавського шпиталю на розігравку. Голова брала участь в місцевій кампанії Комюніті Чест. Також вислано делеґатку на пров. з'їзд Союзу, який відбувся в Торонті.

Касієрка пані Марія Семенюк у своїм звіті повідомила, що за останній рік загальний прихід був $3,302.43, а загальний розхід $3,189.41. На наступний рік в касі осталося $113.02. За старанням фінансової секретарки, пані Олі Скуратов, кожна членка отримала друкований фінансовий звіт.

Комітет недільної школи очолювали пані: Олена Плішка і пані Маріяна Шолдра. У своїм звіті вони повідомили, що до недільної школи учащає 120 дітей, яких вчать 5 вчителюк. З Барвінку вчили пані Орися Садова, Оля Куць і панна Анна Сабат.

З початком шкільного року відбулося офіційне відкриття чотирьох новозбудованих шкільних кімнат під церквою. Побудову цих кімнат фінансував наш відділ „Барвінок". Це свято відбулося урочисто.

Дальшу працю цей комітет виконав таку: приготовив дарунки для студентів на св. Миколая, сніданок після Святого Причастя і влаштував зимову прогульку на санах, опікувався дітьми при коляді в час Різдвяних свят, в місяці червні, з нагоди закінчення шкільного року старші студенти відбули прогульку автобусом до Форт Йорк в Торонті, а молодші забавлялися на пікніку, заряджено розігравку вишивок, з чого дохід був призначений на умебльовання шкільних кімнат.

На збори СУК учащала пані М. Шолдра раз в тиждень. Членки допомагали в продажі білетів, коли членка СУМК-у була обрана кандидаткою в контесті в користь Інституту св. Володимира в Торонті. Пані Олена Плішка, референтка членства повідомила збори, що у відділі є 24 членок. З цих 8 членок були відзначені за це, що були присутні на кожних зборах. Започатковано курс українських танців, комітет очолювала пані Юзефа Гриців. Інструктор курсу доїжджав з Торонта кожної суботи. В курсі брало участь 40 дітей, які опісля відбули успішний концерт в День Матері.

Наш відділ зорганізував спеціяльну клясу української мови, в якій вчилися 22 дітей і одна англомовна пані. В цій клясі найбільше уваги приділялося на розвиток української мови. Цю клясу вчила пані О. Куць, яка приготовила на Св. Йорданську вечерю сценку „Різдвяна ніч". Помимо того, що діти мали деякі труднощі з мовою, концерт увінчався великим успіхом і був приємною несподіванкою всім присутнім. Чудове сценічне оформлення, костюми і спів дітей рідної школи давали прикрасне враження і давало дітям охоти до дальшої науки.

Улаштовано день українського студента комітетом, який складався з пань: М. Ґонта, О. Садова і Ґ. Маґа, приготовлено обід і програму. Прибуло 43 студенти з 8-ої кляси народної школи. Вони прибули з великим ентузіязмом і висловили своє велике вдоволення членкам за їх труд.

Телефонічний комітет, до якого входили пані Орися Дроздюк і Оля Горегляд повідомили, що за минулий рік комітет зробив 500 контактів. Без цього комітету членки не були б поінформовані про місячні збори, заряджения заряду або комітетів.

Секретарка преси, пані О. Куць повідомила, що дописує місячно до місцевої англомовної газети про діяльність відділу. На Різдвяні свята зарядила на цілу сторінку газети різні фотографії і допис про церковні образи, звичаї і т. п. Також дала доповідь про Великодні традиції і демонстрацію писання писанок в жіночім товаристві Юнайтед Церкві.

До комітету відвідування хворих входили пані А. Іваськів і О. Садова. Вони відвідували осіб в лікарні і по домах як також висилали квіти. На Великдень доставили кошики з св'яченим, пацієнтам в шпиталі і старечім домі.

До програмового комітету входили — Маріяна Шолдра і Анна Сабат. Після кожних зборів відбувалися культурно освітні і розривкові програми. Цей комітет також зарядив родинний пікнік і різні вечірки. Цього року як і кожного ми влаштували збори з вечерою і спеціяльну програму в честь своїх чоловіків, вони доповнюють наші домашні

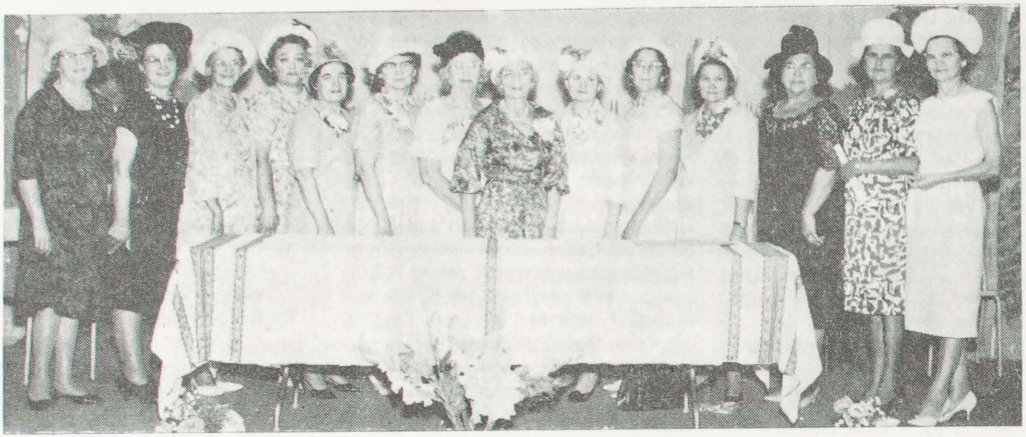

Світлина пань комітету святкування. Посередині голова комітету, пані М. Михайлишин.

39 РОКОВИНИ ВІДДІЛУ ЕДМОНТОН, АЛБЕРТА.

Відділ Союзу Українок Канади при Катедрі св. Івана в Едмонтоні відсвяткував свою 39-ту річницю в неділю, 22-го серпня ц. р.

Пані М. Михайлишин, голова святкового комітету у короткім привіті сказала, що завдання, які були поставлені членкам на перших зборах відділу, членки затримали досьогодні.

Президію свята очолювали заслужені в організації пані: К. Засійбіда, голова С. Пауш, уступаюча голова Союзу Українок Канади, І. Сліпчук, голова провінціяльної екзекутиви, А. Данилович, А. Мельник, Н. Цибак, три ювілятки — Ю. Бойко, О. Лукомська й О. Райчиба.

Прот. О. Хомяк провів молитву, пані К. Засійбіда привітала членок і гостей, дала признання членкам за їх щиру працю. Сказали, що наше жіноцтво посвятило багато часу і сил на будову Авдиторії-будинок, яким може гордитися українське громадянство.

Пані С. Пауш і П. Сліпчук зложили привіт від централі і провінціяльної екзекутиви. Прот. О. Хомяк привітав ювіляток в імені громади. Приступлено до вшанування членок, які протягом 25 років працювали безперервно в Союзі Українок Канади. Першою була пані Ю. Бойко. Про неї говорила пані Данилович: Пані Бойко вписалася до нашого відділу 1940 р. в той час було їй тяжко сповняти великі обов'язки, бо вона далеко мешкала і мала малі діти. Помимо того вона багато причинилася до успіху нашого товариства. Тепер вона багато більше працює, менше має домашніх обов'язків. Вона працює в різних комітетах, і вже другий рік є одною з заступниць голови. Минулого року вона відповідала за всякі підприємства, які відбувалися в залі під Катедрою а цього року стає у свою чергу коли треба.

Відтак пані Данилович вручила грамоту і шпильку пані Бойко за її довголітну працю. Друга ювілятка, про яку говорила пані А. Мельник, була пані О. Лукомська. У відділі Союзу при Катедрі св. Івана членка, яку сьогодні відділ вшановує є пані Ольга Лукомська, яка молодою дівчиною включалася в ряди Союзу Українок в Галичині. Ще за молодих літ вона цікавилась і передплачувала журнали і різні видання. Коли була на еміграції пані Лукомська одержала відзнаку „Княгині Ольги" за її активність в організаційнім життю.

В 1949 р. п-во Лукомські виїхали до Канади і того самого року пані Лукомська вступила в членство Союзу, де вона виконує поважну скількість праці. Вона є першою учителькою дитячого Садка, відзначується здібністю навчання дітей і передавати їм любов до української науки; вона також вчила в недільній школі і була секретаркою комітету недільної школи. Очолювала і брала участь у різних комітетах. В 1960 році стала вибрана референткою журнала „Промінь" на Канаду, а від 1958-60 р. була культурно освітною референткою в Союзі, чотири роки була рекордовою секретаркою відділу. У додатку її заслуг во-

---

обов'язки, коли ми працюємо для нашої організації, а також допомагають у нашій праці при відділі.

До комітету гостин входили пані Марія Костюк і Оля Скурато. Вони приготовляли обіди для місцевих організацій, спільне свячене в громаді і різні чайні прийняття. Членки брали участь в різних парафіяльних підприємствах разом з сестрицтвом св. Покрови при церкві.

Голова пані М. Григоренко входила до всіх комітетів як дорадниця. Вона дійсно доложила багато старань до успіху всіх проектів і до успіху відділу „Барвінку".

До заряду на 1965 рік увійшли пані: Голова — М. Григоренко, заст. голови — А. Дутчак, рекордова секр. — М. Ґонта, секр. до преси — О. Куць, касієрка — М. Семенюк, фін. секр. — Ґ. Мага. Телефонічний комітет — О. Дроздюк і Н. Стек, комітет нед. школи — М. Шолдра і О. Плішка, програмовий комітет — А. Сабат і О. Куць, референтка гостин — О. Горегляд, опікунки хворих — А. Іваськів і О. Садова, референтка членства — О. Плішка. Контрольна комісія — Н. Стець, О. Садова і добр. Т. Панченко, комітет до кухні — О. Скрато, М. Костюк і О. Дроздюк, референтка нар. танців — Ю. Гриців.

Заряд відділу Барвінок

на зорганізувала першу 5-ту клясу рідної школи при Інституті св. Івана і дальше навчає в рідній школі". Пані Мельник наділила її грамотою і зложила побажання.

Про третю ювілятку, пані О. Райчибу, говорила пані Н. Цибак.

Ольга Райчиба, сказала пані Цибак, народилася в околиці Венгард в Саскачевані. Скінчила учительський курс і вчителювала в полудневім Саскачевані. В 1939 р. вписалася до відділу Союзу у Прілейт. Саск. і осталася членкою дотепер. В перших роках була або головою або секретаркою відділу.

Брала активну участь в інших організаціях у Прілейт. Відділ Союзу в цій місцевости складався з 10 до 16 членок, які перевели поважну працю, дуже багато причинилися до будови і викінчення церкви. Працюючи разом з церковною громадою, постаралися, щоб Саскачеванський уряд увів закон, що Греко-Православної Церкви не можна називати Протестантською. Переїжджаючи до Едмонтону 1959, Ольга Райчиба вступила в членство Союзу при Катедрі св. Івана, тут через два роки вчила недільну школу і вже другий рік є культурно-освітною референткою в складі пров. екзекутиви. Пані Райчиба одержала грамоту і шпильку-відзнаку 25 літ праці в Союзі.

Слідувало чайне прийняття, що його приготовив комітет, що його очолювала пані У. Славутич.

Галя Федорків, секр.

Поради

Деякі жінки вважають, що на ніч мити обличчя необовязково водою, а радже кремом. Це невірно. Краса невіддільна від чистоти. Піт і жир поєднуються з пилом, закривають пори і шкіра, замість того, щоб відпочити за ніч, в'яне. Перед самим сном неодмінно треба почистити зуби, вмитись, разів з десять провести щіткою по волоссю. Коли пудру й креми класти на неочищені милом і водою обличчя, то на підборідді, носі і щоках з'являться чорні цяточки.

Дно прасувального залізка добре відполірується, коли на великий, чистий аркуш цупкого паперу насипати мілкої солі і провести по ній кілька разів гарячим залізком.

Молодший СУМК ім. Івана Мазепи в Давфині, Ман. Зо своїми трьома провідниками-членами Надзірної Ради — в останнім ряді четвертий зліва направо Йосип Ситник, від нього третя в цім самім ряді Марія Андрейчук і накінці цього ж ряду Всеч. о. М. Олесюк.

МОЛОДШИЙ ВІДДІЛ СУМК, ІМ. ІВАНА МАЗЕПИ ДАВФИН, МАН.

Молодший відділ СУМК ім. Івана Мазепи в Давфині, Ман., був зорганізований 28-го грудня 1962 року. СУМК-ом опікується Старша Рада, яка складається з членкинь Союзу Українок Канади, відділу ім. Лесі Українки в Давфині. До першої Старшої Ради ввійшли: Марія Білоус, Євдоня Чайковська, Марія Андрейчук, М. Ковальчук, Анна Мазур, Марія Царук, добр. Е. Олесюк і Єлисавета Підлипна. Капелян відділу о. М. Олесюк. Старшу Раду в 1963 на 1964 очолила пані Марія Білоус.

Дітей вчащало на сходини 30, які відбувались що четверга о год. 7-ій вечора. Діти навчались, народніх пісень, колядок, народніх танків, читання, слухали викладів на різні теми, ручних робіт для хлопців, як вирізування орнаментів з дерева, дівчата вчилися вишивати та писати писанки.

Молодший відділ СУМК мав свій заряд на 1963-1964 як слідує: Олеся Ситник — провідниця, Еміліян Керелюк — заступник провідниці, Лідія Ковальчук — секретарка і Галина Олесюк — касієрка. Відділ закінчив свою річну працю концертом в 1963 році, який старанно підготовила пані Марія Білоус за допомогою й інших членкинь Старшої Ради. Концерт був успішний, і ще більше заохотило дітей працювати у своїй

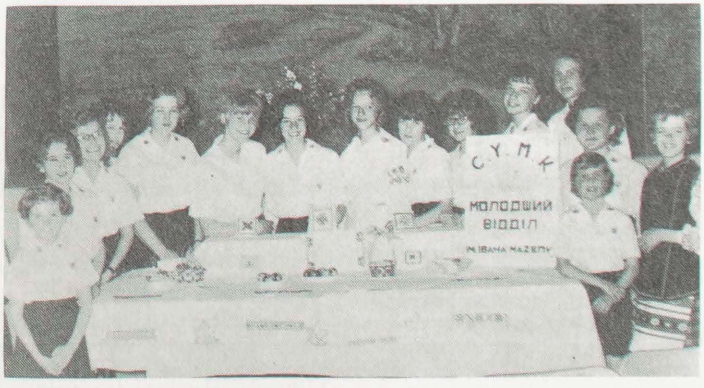

Дівчата сумківки молодшого відділу СУМК. ім. Івана Мазепи у Давфині біля стола виставки ручних робіт.

Молодший відділ СУМК ім. Івана Мазепи у Давфині під час концерту в Народнім Домі на закінчення сезону праці.

організації.

Праця в СУМК в році 1964-1965 ще більш пожвавилась. Побільшено Старшу Раду, в яку увійшли, крім вище згаданих осіб, ще: Петро Чайковський, Стах Андрейчук, Йосиф Ситник, Дмитро Керелюк, Рудольф Царук та Юлія Бучій. Очолила Старшу Раду СУМК пані Марія Горчинська, яка дуже багато попрацювала для зросту СУМК. На СУМКівські збори вчащало 36 дітей, і за рік відбули 28 сходин. Заряд СУМК на 1964-1965 рік, як слідує: Іванна Царук — провідниця, Савеля Ситник — заст. провідниці, Єлисавета Павлюк — секретарка, Олеся Ситник — касієрка.

На закінчення праці в СУМК в 1964-1965 році відбувся СУМКівський концерт в неділю 16-го травня 1965 року. За великою посвятою часу, труду та здібностей пані Євдоні Чайковської і п. Петра Чайковського, та за помічю інших членів Старшої Ради, концерт був дуже старанно підготовлений і пройшов з великим успіхом, що захоплююче імпонував родинам та присутнім, яких прибуло поважне число. За цей великий успіх СУМКівців в концерті належить особлива подяка панству Євдоні та Петрові Чайковським і всім, що щиро попрацювали над нашою молодю. Програма концерту складалася з різних точок — співу, деклямацій, танців, діялогу та інше.

Цього року знова Молодший відділ СУМК почав свою виховну працю в четвер 23-го вересня. Тому звертаємось з прозьбою до родичів подбати, щоб діти вчащали до своєї української виховної організації СУМК. На нас старших лежить великий обовязок допомагати нашій молоді у її вихованні. Звернім на неї свою увагу, даймо їй українське виховання, то й буде запевнена наша будучність українського духово-національного буття.

Свящ. о. М. Олесюк

БОЛЮЧА ВТРАТА

На початку цього року (1965) відійшла від нас у вічність одна з важніших громадянок із нашого племени в Саскачевані, Вікторія Купченко-Гил.

Родилася вона і зросла в околиці Бінфейт-Естеван, де її батьки, Григорій і Єлисавета Купченко, до сьогодні фармують. Походять вони обидвоє з села Берегомету над Прутом, на Буковині. Приїхавши до Канади, по якімось часі осілися вони в Бінфейті на фармі, де, мов наперекір дуже несприятливим обставинам (світова криза, девять років посухи), доробилися вони дуже поважного майна і вивчили четверо дітей.

Вікторія ходила до місцевих шкіл, де скінчила 12 клясу, а учительський цертифікат одержала в Ріджайні. З маленької дитини брала вона лекції музики і згодом здала дуже успішно іспити в Торонтонській і Лондонській Консерваторії. Крім духових прекмет Вікторія відзначалася фізичною мановитістю, як колись замолоду її батьки. (Знимка її батька в народнім строю появилася в віденській німецькій пресі під заголовком „Красун із Буковини").

Вікторія Купченко-Гил

Вчителювала Вікторія не довго, бо вийшовши заміж, дістала разом із своїм чоловіком канцелярійну роботу в компанії копалень вугілля. На своїй посаді інтересувалася в першій мірі долею шахтарів-українців, яким помагала всіма своїми силами. Вже з маленької дівчинки була веселої і дуже бистрої вдачі. Ніколи не любила плести харамана. Говорила, просто, ясно й логічно. Мабуть тому, що її чоловік не-українець була вона прив'язана до свого народу і до своїх тата й мами та всієї родини більше як це загально буває.

Любила музику й грала з надзвичайним надхненням. На запрошення англійських церковних зарядів грала в великі свята скрипкові соля в часі богослужень.

Її скрипка говорила, молилася, плакала і триумфувала.

Як заболіла Вікторію голова — вона пішла до шпиталю. Їй дали „на спання" і вона заснула. Заснула на віки.

Ні її домовини ні її гробу не видно було зпід вінків і китиць квітів. Це пам'ять її друзів і шахтярів-українців.

Хай канадійська земля буде їй легким пером, а шенук нехай грає над її могилою симфонію безсмертя. — **В-ко.**

БЛ. П. ПЕЛАГІЯ ДЗЯБЕНКО-ЛИСИЦЯ

Дня 23-го серпня, 1965 р. на 80-ім році свого життя, відійшла у вічність загально люблена, бабця Дзябенко-Лисиця.

Покійна народилась на Полтавщині, в селі Поливяне. По одруженні скоро повдовіла, лишаючись з одною дочкою Мотрею. Пережила страхіття голоду на Україні. Друга світова війна кинула її на еміграцію. Виїмігрувавши з Европи до Канади, і замешкавши в Лондоні, Онт., включилась в організаційне життя при Українській Православній Церкві. Любила вишивати і до церкви подарувала багато своїх вишивок. Була вона ідейною членкою Союзу Українок Канади. Розказувала багато про Україну, про кривди нашого народу від окупанта-москаля.

Бл. п. Пелагія Дзябенко-Лисиця

Похорон відбувся 25-го серпня в Українській Православній Церкві, похоронні відправи відслужив Всеч. о. М. Дебрин в сослуженні Міт. Прот. Биковця з Детройту — приятеля покійної. Тіло похоронено на цвинтарі в Ст. Томас. Було багато прощальних промов. Від Союзу Українок Канади прощала покійну С. Степанюк. На поминальнім обіді учасники складали пожертви на невянучий вінок для покійної. Хай память її завжди буде між нами! **С. С.**

СВЯТО ТАРАСА ШЕВЧЕНКА ВОСЕТНА, АЛБЕРТА.

Як попередніми роками, так і цього року на 16-го березня улаштовано Шевченківський вечерок у домі п-ва А. Швець.

Вечерок приготовило жіноче т-во, відділ Союзу ім. О. Басарабової, в якім брали участь пані — К. Зіник — мандоліновий провід, А. Петрик, В. Вірун, А. Ванечко, М. Рогожа, Є. Лехкодух, А. Зіник, Т. Дегодь, Т. Швець, О. Петрик, Л. Старчук, П. Барней, Н. Тимошенко, В. Гарасим.

Пані К. Зіник коротенько пояснила ціль вечорка. Пані Анна Петрик дала вступне слово, в якім гарно зясувала значіння свята. Програма складалась із десяти точок. Пані Швець і пані Петрик спільно прибрали образ Т. Шевченка і засвітили свічки, при яких ясности почався вечерок. Жіночий хор відспівав „Заповіт" і „Учітеся брати мої", „Думи мої" — частину відспівав хор а частину відчитала молоденька членкиня Леся Старчук із Кобзаря. Ці слова зробили велике враження на слухачів, а так хор докінчив співати — „Думи мої". Далі хор жін. відспівав „Ой у саду, саду, ходила кокошка".

Пані Євгенія Лехкодух виголосила реферат, в якім розповіла хто був Шевченко, про його життя, та творчість:

Хор відспівав — „Над могилою", Деклямація — „Розрита могила", відеклямувала пані А. Петрик. „Коли настане чудний май" — відспівали пані — Вірун, Рогожа, Старчук і Лехкодух.

Кінцеве слово виголосив наш парох Всеч. о. Стратійчук, в якім сказав, що Тараса Шевченка мільйони людей, які від нього відділені поколіннями і просторами в глибокій пошані згадують. Отець Стратійчук підніс усіх присутніх на дусі до свого рідного і з нагоди цього свята і чайного прийняття зробив заклик до збірки на ювілей „Променя". Кінцеве слово сказала голова т-ва пані Євгенія Лехкодух.

Свято закінчилось відспіванням гимнів. Слава тобі, Великий Кобзарю!

Марія Рогожа, секр.

Цей взір надається на декоративну подушку, сорочку, обрус, доріжку та інше. Вишивати хрестиками.

Нитки вживати ДМС.

„ — темно червоні, — 816.

o — чорні — 310.

Ольга Семчук

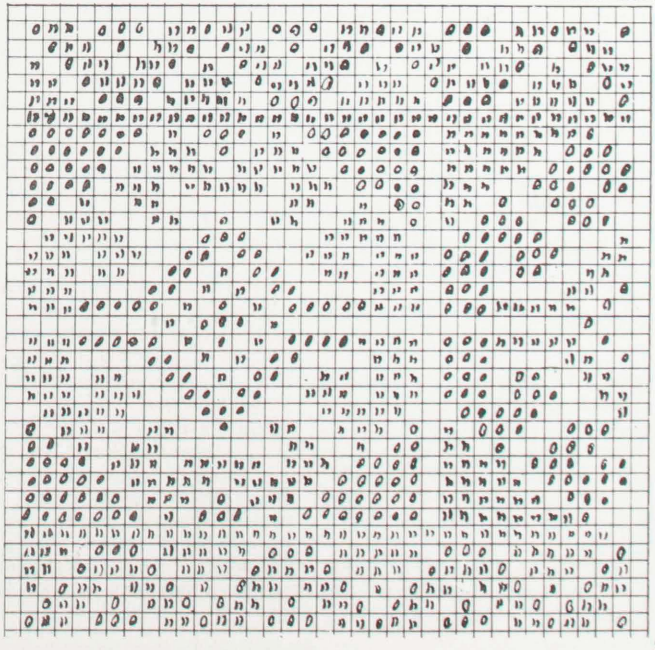

ДОМАШНЄ ГОСПОДАРСТВО

Новообрана референтка Домініяльної Економіки Союзу Українок Канади, панна Розалія Фарина з Едмонтону.

Панна Фарина роджена в Алберті, покінчила Учительський Курс в Едмонтоні й учителювала, переважно у фармерських околицях, і в Келгарі. В 1940 році записалась на Курс Домашного Господарства при Університеті в Торонто. Завершивши студії в 1943 році, одержала стипендію „Бечелор оф Гавсголд Сайенс".

Під час побуту в Торонто, Розалія брала активну участь в СУМК і Комітетові Воєнної Праці, в хорі при Катедрі св. Володимира й Студентським Кружку при університеті.

Повернувшись до Алберти, працювала по фаху в Департаменті Рільництва. Потім виїхала до ЗДА., де працювала, між іншим, при газеті „Лос Енджелес Екземинер", учителювала в Голівуді; працювала в „Едмирал Корпорейшон" і для Департаменту Рільництва в Шікаго. Всей час брала активну участь в церковних та організаційних ділянках та в спортових програмах. Вернулась назад до Едмонтону в 1960 р. і за якийсь час заняла новий департамент Домашнього Господарства — (Говм Сервис Департмент) при електричній галузі Ради Міста, де працює тепер.

В цій моїй новій праці як референтка Домашнього Господарства, маю просьбу до всіх членок С.У.К. та читачок „Променя": Прошу — дописуйте до цієї сторінки і подавайте питання та сугестії про такі річи, що вам найбільше інтересні. Тоді я буду мати декілька ідей, що пляную вам писати і деколи передавати якубудь науку або пораду. Прошу допоможіть мені вести інтересну сторінку в користь всіх читачів. Дякую!

Печиво (Банана) до чаю

1¾ горняти муки, 2 ложечки порошку до печива (бейкон павдер), ¼ ложечки соди, ½ ложечки соли, ⅔ горнятки цукру, ½ горняти посічених горіхів, 2 яєць, 1 горня помятих бананів, ¼ горнятка оливи до печива.

Пересійте муку, порошок до печива, соду, сіль і цукор разом. Додайте горіхи. Змішайте яйця, банани і оливу і домішайте скоренько до першої домішки, так щоб лише легко звогчити. Дати до помащеної бляхи від хліба (ловф пен). Пекти в 350 температурі одну годину.

Яблучний торт

Десять почищених яблук потерти на тертці. Розтерти з цукром 5 жовтків, дати туди яблука, мякуш з одної цитрини, три ложки дрібно мелених хлібних сухарців і вбиті білки з яєць. Масу добре вимішати, дати до вимащеної маслом форми і поставити в мірно огріту духовку (піч). Торт буде готовий, коли добре підрумяниться.

Грибочки з яєць

Почистити круто зварені яйця, обережно зрізати вершечки з широкої частини і вийняти жовтки. Розтерти їх, перемішати з підсмаженою на маслі цибулею, посолити й додати перцю. Цим фаршем начиняти яйця й поставити їх на тарілці догори гострими вершечками, на які надіти невеличкі помідори. Густо посипати зеленою покришеною петрушкою та кропом. Такі грибочки смачні і дуже прикрашують стіл.

Сирники по-румунськи (Папанаш)

Розтерти ½ фунта сира з двома сирими яйцями, трьома столовими ложками манної крупи (крім оф гвіт) до утворення густої маси, посолити. Зробити невеличкі круглі галушки і вкинути в посолений окріп. Коли галушки спливуть на поверхню, знизити кружок на легший вогонь і варити ще 10 хвилин. Відкинути на друшляк, викласти на полумисок, полити гарячим розтопленим маслом і посипати підсмаженими сухариками. Подавати на стіл гарячими.

Помідори з яєшною начинкою

Взяти 2 фунти помідорів, зрізати верхівки, вибрати насіння й вилити сік, посолити й начинити яєшнею, дрібно посіченою зеленою цибулею, поперчити і підсмажити на маслі. Яєшню на начинку готують так: вивибити до каструлі 5 яєць, розбити, посолити, додати дві столові ложки масла і ввесь час мішаючи на легкому вогні дозволити утворити згущену масу.

Начинена капуста

Один фунт меленого мяса, одну велику підсмажену цибулю і 2 горнятка злегка привареного сипкого ризу змішати, посолити і поперчити до смаку.

Дві менше середньої величини головки свіжої капусти розрізати вздовж качана на чотири або шість частей, проварити 5 або 6 хвилин у підсоленій воді, відцідити і начиняти між листками приготовленою мясною масою. Потім листки добре стиснути, дати капусту в банячок, дно якого треба вистелити шматочками солонини, залити бульйоном і тушкувати до напівготовності. Потім залити сметаною - томатною підливою й тушкувати до готовності. Подаючи на стіл, капусту посипати зеленою петрушкою.

Peanut Drop Cookise

(Excellent for school children)

2 c. brown sugar
1 c. shortening or margarine
½ tsp. salt
2 eggs
1 tsp. vanilla
1½ cups peanuts, with skins
2 cups flour
½ tsp. soda
1 tsp. baking powder
1 cup corn flakes
2 cups rolled oats.

Cream the sugar with the shortening and salt. Add eggs and vanilla. and beat until creamy. Sift the flour, soda and baking powder and add to first mix ture.

Add other ingredients. Drop by small spoonfulls on grensed cookie sheet and bake in a moderate over 400° for 12 to 15 minutes.

Коли смажите періжки, олія чорніє, щоб цього не сталось, покладіть в олій сиру картоплину.

CANADA

Впевніться чи ваше Громадянство є правильно зареєстроване

В багатьох випадках потрібно мати доказ, що ви є канадським громадянином. Це є занадто важлива справа, щоб її занедбувати. Треба бути цілковито певним.

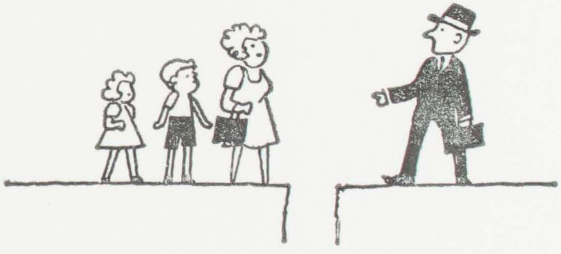

Наприклад, від 1-го січня 1947 р. одружена жінка **не** отримує автоматично канадського громадянства з хвилиною коли її чоловік стає канадським громадянином. Діти натуралізованих канадців (крім тих, які народилися в Канаді) не отримують канадського громадянства поки їх батьки або опікуни не зложуть прохання про громадянство для них.

Можете дізнатись про отримання канадського громадянства, пишучи до найближчого Суду Канадського Громадянства (Court of Canadian Citizenship), або, якщо Вам зручніше, можете писати до:

The Registrar of Canadian Citizenship,
Department of Citizenship and Immigration,
Ottawa, Ontario.

Суди Канадського Громадянства знаходяться в таких місцевостях: Moncton, N.B., Montreal, P.Q., Ottawa, Toronto, Hamilton, St. Catharines, Kitchener, London and Windsor, Ont., Winnipeg, Man., Edmonton and Calgary, Alta., and Vancouver, B.C.

Дж. Р. Нікольсон,
Міністер Громадянства та Іміграції

Поїздка пані Анни Токарик

голови Союзу Українок Канади по відділах в Саскачевані.

Ци подається до відома, що голова Союзу Українок Канади, пані Анна Токарик, відвідає слідуючі відділи в Саскачевані:

ЖОВТЕНЬ

МЕЛВИЛ — О. Кобилянської, середа, 13-го.
ГОБАРД — О. Кобилянської, четвер, 14-го.
АРИТУНА — Княгині Ольги, пятниця, 15-го.
ЙОРКТОН — О. Пчілки, неділя, 17-го.
ГОРЛИЦ — О. Басарабової, понеділок, 18-го.
МАЗЕПА — О. Кобилянської, вівторок, 19-го.
ДОНВЕЛ — О. Кобилянської, середа, 20-го.
КЕМСЕК — С. Русової, четвер, 21-го.
МІКАДО — Л. Українки, пятниця, 22-го.
КАНОРА — М. Маркович, неділя, 24-го.
БЮКЕНЕН — Л. Українки, понеділок, 25-го.
ТІОДОР — Л. Українки, вівторок, 26-го.
ТІОДОР — О. Кобилянської, середа, 27-го.
ІНСІНҐЕР — Л. Українки, четвер, 28-го.
ШИҐО — О. Кобилянської, пятниця, 29-го.
ФОВМ ЛЕЙК — Л. Українки, неділя, 31-го.

ЛИСТОПАД

ВИНЯРД — Доньки України, понеділок, 1-го.
ВАТСОН — Л. Українки, вівторок, 2-го.
ВИМЕР — О. Басарабової, середа, 3-го.
ВАДІНА — Л. Українки, четвер, 4-го.
КЕЛВІНҐТОН — О. Кобилянської, пятниця, 5-го.
СТИРДЖЕС — Л. Українки, неділя, 7-го.
СТІНЕН — Княгині Ольги, понеділок, 8-го.
АРРАН — Л. Українки, вівторок, 9-го.
ГАЄС — —— середа, 10-го.
ЕНДЕВОР — О. Кобилянської, четвер, 11-го.
ГОДСОН БЕЙ — О. Кобилянської, пятниця, 12-го.
ҐРОНЛИД — Княгині Ольги, неділя, 14-го.
МЕЛФОРТ — Л. Українки, понеділок, 15-го.
БРУКСБІ — Княгині Ольги, вівторок, 16-го.
ЕЙЛШЕМ — О. Пчілки, середа, 17-го.
НИПАВИН — О. Басарабової, четвер, 18-го.
ВІРДЕЙЛ — Л. Українки, пятниця, 19-го.
ПРИНС АЛБЕРТ — Княгині Ольги, неділя, 21-го.

Проситься членство прибути якнайчисленніше.

ЦЕНТРАЛЯ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

ПРОВІНЦІЙНИЙ З'ЇЗД СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ В АЛБЕРТІ

відбудеться

в суботу, 27-го листопада, 1965,

в залі Катедри св. Івана, 10975—107 Стріт, Едмонтон, Алберта.

9.30 — Реєстрація — Відкриття
— вибір комісій — Номінаційної й Резолюційної
— Звіти Урядниць Екзекутиви
— Привіти делегаток
12.30 — Обід для всіх учасниць
— Головну доповідь виголосить пані добродійка СТЕФАНІЯ ЮРКІВСЬКА на сучасну тему
2.00 — Святочне Відкриття Філії Музею, в новому приміщенні в новій Авдиторії й Школі Катедральної Громади Св. Івана — виконає пані РОЗИНА ДРАҐАН, довголітна голова головного Музею Союзу Українок Канади, в Саскатуні
— продовження сесії
— Дискусії — Резолюції
— Вибір урядниць Екзекутиви на наступну каденцію
Закриття З'їзду

Управа Провінційної Екзекутиви щиро запрошує заряди і членство по відділах поробити всякі старання, щоб конче бути на цьогорічному З'їзді! Перед нами є різні питання, що торкаються нашого організаційного життя, над якими мусимо всі застановитися й вирішити. Успіх цього З'їзду залежатиме від участі й зацікавлення всього членства.

ДО ПОБАЧЕННЯ НА З'ЇЗДІ!

ЗА ПРОВІНЦІЙНУ ЕКЗЕКУТИВУ НА АЛБЕРТУ,

Параскевія Сліпчук, голова
Марія Самоїл, кор. секретарка

LEARN HAIRDRESSING

Easy monthly tuition plan now available. Train in Winnipeg's newest Beauty School. Latest methods taught. Remember... your success depends on your teaching staff and yourself. Instructors: Mrs. Thomson, Mrs. Bobei, Mrs. Schultz.

ENROLL NOW! WRITE OR CALL

POLLOCK BEAUTY SCHOOL

Modern Beauty Culture & Hairdressing Training Centre
244 SMITH ST. — Corner Graham **WH. 2-0606**
1 Block East of Eaton's **Elevator Service**